

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 123, ЧИСЛО 12, П'ЯТНИЦЯ, 18 БЕРЕЗНЯ 2016 РОКУ

1893

Vol. 123, No. 12, FRIDAY, MARCH 18, 2016

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Перспектива нових імен

Петро Часто

Нова – а вже ж вона майже нова! – Україна гостро, невідклично потребує нових імен. Бо без них такою й залишиться – зовнішньо, на показ, „майже новою“, а всередині, в самій своїй суті – ні старою, ні новою, нездатною до якісного розвитку, невиразною і непослідовною у своїх цілях, у баченні майбутнього.

Але як розуміти оце – „в самій своїй суті“? Що насправді є нею? Якщо українці вже ось 25 років завзято і безперервно критикують своїх президентів, прем'єрів, речників парламенту, то, може, в цьому й суть – у владі? Значною мірою це так. За чверть століття відновленої державної незалежності Україною кермували, за дуже малими винятками, владолюбці, грошлюбці і славолюбці, і не знайшлося жодного великого сина українського народу, вірного і жертвовного сина, котрий вбачав би своє вище покликання у відродженні інтелектуальних і моральних сил нації. Такого відродження ще не сталося.

П'ять чи нехай і 10 відс. суспільства спромагаються на високий революційно-духовний порив, але далі ця обнадійлива хвиля спадає і все повертається у старі береги. Бо тут діє невмолений закон критичної маси: без неї жодна революція не принесе омріяних результатів. Залишається одне: розбудити народну більшість, відкрити їй очі на світ і на саму себе.

„Революція повинна відбутися в головах, і то дуже швидко, бо нема вже багато часу“, – пише в „Історичній правді“ її головний редактор Олександр Солонько. Пише, але ледве чи вірить у це, бо „по-перше, ми самі не знаємо, чого хочемо, а по-друге, не вміємо вибрати тих, хто знає, що і як треба робити, хто вміє це пояснити нам усім, хто ставить на вершок інтересів державу, народ, внутрішні цінності, а не шматок землі в центрі Києва, персональний літак і свого лисого друга“. (Очевидно, йдеться про Петра Порошенка та Ігоря Кононенка).

Але ж хіба можна суворо судити український народ – після того, як він вийшов ледь живим зі страшних минулих століть? Звинувачення було б виправданим лише в тому випадку, якби ці 25 незалежних років Україну очолювали самовіддані, мудрі, терпеливі поведирі-учителі, а не злодійкуваті політики.

Україна спрагло потребує таких учителів. І часу справді вже дуже мало. Кланово-олігархічний спрут відпустить горло української держави лише за умови, коли суспільна свідомість, політична зрілість і самовимогливість українців набудуть критичної маси. Часу мало, але провідник від Бога не змарнує його.

Хто ж ним може стати? Після січневого Дня Соборности в багатьох на устах це ім'я – Святослав Вакарчук. Того дня, приймаючи з рук президента „Орден Свободи“, знаменитий український співак звернувся до П. Порошенка з

(Закінчення на стор. 18)

Увесь світ боронить Надію Савченко

9 березня в усьому світі відбулася акція „Free Savchenko“ з вимогою негайного звільнення Надії Савченко. Нижче вміщено повідомлення про хід акції в ряді міст світу.

ВАШІНГТОН

Звільнити Надію Савченко вимагали у американській столиці, де відбувся протест біля пам'ятника Тарасові Шевченкові в центрі столиці. Його організатор Посольство України в США пояснює вибір місця тим, що дата всесвітньої кампанії з вимогою звільнити Н. Савченко припала на річницю дня народження Кобзаря.

Того ж дня та напередодні у Вашингтоні зробили заяви з вимогою до російської влади звільнити Надію Віце-президент США Джозеф Байден, Державний секретар Джон Кері, Посол США в ООН Саманта Павер. Посол України в США Валерій Чалий підкреслив, що кампанія щодо звільнення Н. Савченко триватиме у США і надалі. („24 канал“)

ЛІСБОНА

Павло Садох

Українці Португалії розпочали 8 березня безстрокову акцію під Посольством Росії в Лісбоні з вимогою негайного звільнення Надії Савченко.

Крім віча під російським посольством, який тепер буде повторюватися кожного дня, скільки буде тривати голодування Н. Савченко, українські громадські організації в Португалії звернулися з листами до президента та міністра закордонних справ Португальської Республіки з проханням термінового втручання в процес визво-

(Закінчення на стор. 10)

Учасники протесту біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні вимагали звільнення Надії Савченко. (Фото: Яро Бігун)

РІЧНИЦЯ РЕФЕРЕНДУМУ В КРИМУ

Що роблять Україна і Захід для повернення Криму

Аліна Швидко
Радіо „Свобода“

16 березня минає два роки відтоді, як в окупованому Росією Криму провели так званий „референдум“. Організатори псевдоволовляння тоді констатували – за відокремлення від України проголосували майже 97 відс. жителів півострова. 18 березня 2014 року в Москві підписали договір про „приєднання Криму і Севастополя до Росії в якості суб'єктів федерації“.

Відсутність українських товарів, банків, грошей та прапорів – все українське із приходом

Росії почало зникати у Криму. Пізніше була енергетична блокада з боку України, здійснена активістами, передусім кримськотатарськими. Також далася взнаки відмова України від експорту до анексованого півострова електроенергії. А ще раніше активісти бльокували в'їзд фур із продуктами.

Верховна Рада офіційно оголосила 20 лютого 2014 року початком тимчасової окупації Росією Криму і Севастополя. У жовтні минулого року Президент Петро Порошенко підписав відповідний закон. Міжнародні організа-

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Лікарів не пустили до Савченко

ДОНЕЦЬК, Росія. – Комісія українських лікарів так і не змогла отримати від російської сторони дозволу на обстеження української політв'язненої Надії Савченко. Про це 13 березня повідомив адвокат Микола Полозов. Лікарі були змушені залишити Російську Федерацію. („Українська правда“)

■ Кораблі повернулися з походу

ОДЕСА. – Після успішного виконання завдань біля берегів Туреччини 13 березня повернувся загін кораблів Військово-морських сил України у складі фрегата „Гетьман Сагайдачний” і судна розмагнічування „Балта”. „Похід кораблів став знаковою подією для Військово-морських сил. Подолання нашими кораблями протоки Босфор, вихід за межі Чорного моря були здійснені вперше за останні два роки”, – зазначив перший заступник командувача флоту контр-адмірал Андрій Тарасов. Він повідомив, що українські кораблі відпрацьовували завдання спільного маневрування, обміну інформацією про надводну і повітряну обстановку, а також передання даних та передачу вантажів з корабля на корабель на ходу. Морські обох країн провели спільні заходи у військово-морській базі Туреччини Гьольджюк. Кораблі доставили до України передані турецькою стороною комплекти мобільних військових шпиталів, спорядження та обмундирування. (УНІАН)

■ Полічили загиблих від Голодомору

КИЇВ. – Нове число втрат під час Голодомору 1932-1933 років назвав 11 березня доктор історичних наук Володимир Сергійчук. За його даними, щонайменше 7 млн. осіб загинули тоді від штучного голоду. Він представив новий документ, дані з якого використав для підрахунку. В той же час, представники Інституту демографії Національної Академії Наук не погоджуються з такою заявою. 4.5 млн. осіб – про такі втрати від Голодомору свідчать результати досліджень Інституту демографії. В. Сергійчук вважає: для того, щоб глибше дослідити зміну чисельності населення у ті роки, необхідно було звернутися до архівів Наркомату продовольства. Різниця у чисельності населення у селі за 1932 рік і станом на 1937 рік становить 6.5 млн. осіб. (Радіо „Свобода“)

■ Загинув помічник Ірини Геращенко

КИЇВ. – 11 березня на Донбасі загинув юрист Назар Крупко, який був помічником народного депутата Ірини Геращенко у минулому скликанні парламенту. У 2012 році він очолював на Черкащині Золотоніський осередок партії „УДАР”, захищав побитих і затриманих на Черкаському Майдані громадян. На Донбасі він перебував уже рік. („Укрінформ“)

■ Висунути Савченко на премію миру

КИЇВ. – На інтернет-сторінці заяв до Президента України 11 березня зареєстровано звернення до Петра Порошенка з проханням сприяти висуненню Героя України Надії Савченко на Нобелівську премію миру, враховуючи беззаперечні її заслуги перед державою, її внесок у боротьбу за мир, її безпрецедентний вчинок, що став прикладом мужності не лише для українців, але й інших народів світу. Ініціатор ідеї – Сергій Пархоменко. Підписати петицію можна за посиланням: www.petition.president.gov.ua/petition/22035. (Центр зовнішньо-політичних досліджень ОПАД)

■ Українські фільми показали в Грузії

ТБІЛІСІ. – Другий фестиваль українського кіна у столиці Грузії відбувся 16-20 березня у кінотеатрі „Амірані”. До програми фестивалю були включені різножанрові українські фільми „Тіні забутих предків” Сергія Параджанова, „Полон” Анатолія Матешка, „Хайтарма” Ахтема Сеїтаблаєва, „Жива ватра” Остапа Костюка, альманах анімаційних фільмів та збірка „Сучасне українське кіно”. Проведено круглий стіл „Співпраця в сфері кіно між Україною та Грузією: досвід і перспективи”. („Укрінформ“)

ТОЧКА ЗОРУ

Той, хто міг би очолити уряд України

Василь Зоря

Ще 10 років тому автор польської „шокової терапії” Лешек Бальцерович був готовий відгукнутися на запрошення і провести радикальні реформи в Україні. Не готовими виявилися ми.

Обговоренню нових кандидатів на прем'єрське крісло передують переговори щодо кожних з них. Умови завжди різні.

Безперечно: всі претенденти, включно від інших політичних сил, не впораються з надзавданням краще за Л. Бальцеровича. Він не хворий на месіанство. Не заражений вірусом МХС („моя хата скраю”). Професійний „технократ”. Безсумнівний авторитет світової економіки. Небайдужий до української справи. Але справа вкотре не в друзях, проблема знову у нас, українцях. Чи готові ми до реформ? Чи готові тільки на словах? Ми хочемо одужати без хірургічних втручань.

Стежимо за „яценюками”, „аваковими”,

ІСТОРИЧНІ ПАРАЛЕЛІ

Реченець для влади, або Надія помирає останньою

Олег Романчук

Поданий нижче невеличкий витяг із споминів Юрка Тютюнника, генерал-хорунжого Армії Української Народної Республіки, вкотре засвідчує, що читати історію України без ліків на заспокоєння нервів неможливо.

„Ми слухняно йшли за своїми провідниками. А наші провідники любили Росію. Що це була за протиприродна любов, годі сказати. Чи це була любов старої жінки, що колись молодією з примусу віддалася і цілий вік гиркала на свого чоловіка, не помічаючи, що давно вже його покохала, чи любов лакея до зубожілого пана, чи любов прирученої звірини до дзвоників на ярмі, але залишається фактом, що в наших провідників була таємнича, можливо, підсвідома, любов до Росії.

Зі своєю любов'ю провідники дуже ховалися. Але часом це ставало помітним. У такі моменти здавалося, що маси розтопчуть усе і всіх на своєму шляху до свободи, стихійно кинуться на ворога і вже в самій боротьбі знайдуть собі нових вождів, які не спинятимуть нового життя...

Провідники боялися рішучих слів, а ще більше боялися рішучих справ... Навіть в час революції народним масам запаморочували голови, торочачи про „братнє співжиття” з москалями. І в тому криється найбільша небезпека нашого визволення...

Як боялися провідники нашої демократії відірватися від Петербургу, як прагнули вони порозуміння-угоди з нашими ворогами!... І в тому, власне, й була наша трагедія, що вони не вміли говорити з ворогами як слід, ще більше – вони не вважали росіян за ворогів...

Ми мали сприяючі умови, щоб творити – наш ворог, Росія, захитався в своїх найголовніших підвалинах. Ми мали знаменитий матеріал для будівлі – спалахнули революційним ентузіазмом народні маси.

Та серед керманичів Центральної Ради не знайшлося людини з творчим генієм.

В нас були каменярі, і часом непогані, але не було архітекторів-творців. Ми не мали провідників. Ті люди, що вважали себе провідниками, не були ними.

Час, дорогий час, минав; умови змінювалися не на нашу користь; дорогоцінний матеріал псувався.

Були люди, що вже тоді прозріли нашу внутрішню трагедію. Їх було небагато. Вони не могли значно впливати на розвиток подій. Проти світлих одиниць стояла ціла темна сила нашого ката – Росії, яка охоче підтримувала угодівців...

Угодівці дорого платили Росії за тимчасову підтримку і платили інтересами цілої нації... Росіяни – великі мистці обіцяти, щоб ніколи не виконувати своїх обіцянок...

Якщо в наведеному тексті словосполучення

„яремами”, але не наважаємося відірвати їх від влади.

Історія наштовхує на дивні паралелі. Вихід України з глибокої кризи дещо нагадує радянську історію. Зі спільним знаменником – часу немає зовсім.

Загвинчування економічних гайок напрошується на порівняння з „військовим комунізмом”. У 1918-1921 роках минулого століття його винайшли для швидкого переходу від капіталістичного до комуністичного устрою.

Так само Україна ставить за мету швидко пройти болісним шляхом, але тепер вже в протилежному напрямку. Прожити ще кілька років неприємніших, ніж зараз. Терпіти, коли вчорашні підвищення тарифів здаватимуться нам райдужним минулим.

Суспільство могло б іще зіскочити через пострадянський менталітет і опір корумпованої влади, однак, спокуса перейти до „нової

(Закінчення на стор. 18)

„Центральна Рада” замінити на „Верховна Рада”, то розумних відмінностей між подіями столітньої давнини і подіями нинішніми не помітимо.

Підтвердженням безхребетності й немічності нинішньої української влади є її неспроможність визволити з полону впродовж майже двох років старшого лейтенанта Збройних сил України Надію Савченко.

Таке враження, що в цій драматичній справі українська влада постійно оглядається на колишню метрополію.

Як вчинили б США чи Ізраїль в такій ситуації – зайве й говорити. Нізачо не повірю, що за майже два роки ув'язнення героїчної жінки-офіцера цю проблему не можна було розв'язати, включаючи проведення спеціальних заходів у ворожому тилу.

Ізраїльський досвід підтверджує ефективність методів гібридних спецоперацій. Тим паче, що в Україні такі є добре вишколені командоси.

Влада, ймовірно, могла визволити бранку з полону, застосувавши й інші методи. Важелів для цього в Україні не бракує – фінансових й енергетичних, а ще на території нашої країни є російські банки, ув'язнені російські терористи тощо.

Але, як у Ю. Тютюнника, „ті люди, що вважали себе провідниками, не були ними. Час, дорогий час, минав; умови змінювалися не на нашу користь; дорогоцінний матеріал псувався. Були люди, що вже тоді прозріли нашу внутрішню трагедію. Їх було небагато. Вони не могли значно впливати на розвиток подій”.

Пасивну поведінку політичних достойників з Банкової-Грушевського можна пояснити хібащо існуванням залаштункових домовленостей між Москвою та Києвом щодо непроведення гучних спецоперацій у тилу кожної зі сторін.

За 20 місяців перебування в ув'язненні (не в полоні – адже у нас нібито гібридна Антитерористична операція, не війна!) Н. Савченко, по суті, перетворилася на символ, на загальноновизнаного морального провідника нації.

Можливо, саме тому дії Банкової назагал сприймалися і сприймаються не надто активними й переконливими щодо повернення героїчної летунки на Батьківщину. Бо йдеться вже про політичного конкурента, вкрай не вигідного діючій владі. Наприклад, на думку політичного експерта Василя Лаптічука, Президент Петро Порошенко панічно боїться повернення Н. Савченко в Україну.

Тож питання, чи доклала українська влада всіх зусиль для визволення героїчної бранки, – далеко не риторичне. Однак, надія залишається.

„Українська правда”, 9 березня

Олег Романчук – публіцист, шеф-редактор журналу „Універсум”, Львів.

ПЛЯНИ РЕФОРМ І РЕАЛЬНІСТЬ

Чому призупинилося співробітництво України з МВФ?

Олександр Петрик

Як відомо, після Революції Гідності, переживаючи кризову ситуацію в економіці та фінансову дестабілізацію, Україна попросила від Міжнародного валютного фонду (МВФ) фінансової підтримки.

Заки почала діяти програма співробітництва, виробництво в Україні занепадало, мали місце значні дефіцити у платіжному балансі та державних фінансах. Гривня девальвувала, зростала інфляція. Ситуація значно погіршилася, коли Росія розпочала анексію Криму, водночас зростало напруження на сході України.

У квітні 2014 року українська влада підписала угоду з МВФ про трирічну програму фінансування „Stand-by“ на загальну суму 17.1 млрд. дол. Основною метою програми було відновлення макроекономічної стабільності, поліпшення державного управління та закладання підвалин для сталого економічного зростання.

Передбачалося, що практичне виконання програми „Stand-by“ приведе до швидкого подолання геополітичних проблем та відновлення економічного зростання протягом наступного, тобто 2015, року. Але ці припущення виявилися занадто оптимістичними. Через рік обом сторонам стало зрозуміло, що Україна потребує набагато глибших структурних реформ. Більше того, геополітичний конфлікт на Донбасі не припинявся, а навпаки – поширювався, світові ціни на ключові експортні українські товари, метал та зерно, знижувалися. Росія, поряд з військовою агресією, розпочала і торговельну війну проти України.

Все це підривало можливість швидкого виконання програми „Stand-by“ та вимагало суттєвого додаткового фінансування.

У лютому 2015 року українська влада підписала нову угоду з МВФ – про чотирирічну програму розширеного фінансування „EFF“ (Extended Fund Facility) на суму 17.5 млрд. дол. і відповідно зупинила попередню програму. Протягом дії нової програми передбачалося відновити фінансову стабільність, посилити державні фінанси, провести реформу банківського сектора, модернізувати монетарну політику центрального банку України та провести широкі структурні реформи у промисловості, енергетиці, соціальній сфері та державному управлінні.

Програма була підтримана значною фінансовою допомогою від міжнародної спільноти, а також передбачала певну реструктуризацію зовнішнього боргу, щоб скоротити фінансовий розрив та використати ці ресурси на відновлення української економіки.

Після ухвалення програми „EFF“ Україна отримала два транші у першому та третьому кварталах 2015 року: відповідно 4.7 млрд. та 1.7 млрд. дол. За цей період українська влада виконала низку необхідних заходів та вимог програми у фінансовому та економічному секторах, здійснила перший етап реформування у соціальній сфері (пенсійна реформа) та енергетичному секторі. На жаль, реформи в окремих секторах просувалися надто повільно. Зокрема залишали бажати кращого реформи щодо приватизації державних підприємств та боротьба з корупцією.

Рада директорів МВФ плянувала у листопаді 2015 року розглянути, як виконується ця нова програма, і прийняти відповідне рішення про наступний транш. Але, на жаль, це рішення не прийняте донині. У листопаді 2015 року загальмував бюджетний процес. Разом

з урядовим проектом бюджету Верховна Рада запропонувала власний альтернативний варіант бюджету на 2016 рік, який порушував параметри програми та з точки зору фахівців МВФ був нереалістичним для виконання, тому що міг призвести до зростання дефіциту бюджету.

Компромісний варіант бюджету з дефіцитом 3.7 відс. Внутрішнього валового продукту (ВВП) нарешті був проголосований Верховною Радою перед самим новим роком. Додатково Фонд запропонував, щоб у меморандумі на отримання наступного траншу уряд України також взяв на себе зобов'язання не знижувати ставки з основних податків до кінця року, а з 2017 року провів наступний етап пенсійної реформи та впровадив кардинальні заходи у боротьбі з корупцією. Але хоча переважна кількість попередніх заходів була виконана, неузгодженість у діях різних гілок влади та спричинена цим втрата часу не дозволяли нарешті погодити меморандум, який є офіційним запитом України на отримання чергового траншу.

Наприкінці січня до Києва прибув повноважний емісар Фонду Мено Снел – виконавчий директор Голяндського бюро, до якого входить Україна. Він провів робочі зустрічі з усіма найвищими урядовими чинниками в Києві та запевнив про готовність Фонду і надалі підтримувати Україну, але – за умови „командної гри“ всіх гілок влади та безумовного виконання Україною взятих на себе зобов'язань щодо реформування економіки та фінансів. М. Снел також наголосив на потребі ефективної боротьби з корупцією та підвищення прозорості та підзвітності української державної влади.

Особливо важливим є те, що затягування програми – це бльокування великих грошових сум, які мали надійти в Україну від Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку та основних країн-спонзорів – США, Євросоюзу та інших, разом з черговим траншем МВФ.

Проте незабаром в Києві вибухнув корупційний скандал, який переріс у повномасштабну політичну кризу.

Після цього МВФ в особі її виконавчого директора Крістін Лагард попередив Україну про неприпустимість корупції та про те, що це може призвести до згорання програми співробітництва з МВФ. Заява К. Лагард містила наступне: „Я стурбована, що України так повільно прогресує в поліпшенні управління, в боротьбі з корупцією та зниженні впливу корпоративних інтересів у формуванні політики. Без нових істотних зусиль задля поліпшення управління реформами і боротьбою з корупцією важко буде побачити, як програма, підтримувана ресурсами МВФ, може тривати і бути успішною. Україна ризикує повернутися до провальної економічної політики, яка переслідує її в усій новітній історії. Вкрай важливо, щоб керівництво України діє тепер у такий спосіб, щоб знову повернути країну на перспективний шлях реформ“.

Зараз майже у всіх є розуміння того, що тільки якнайшвидше відновлення програми може зберегти макрофінансову стабільність та дати шанс для продовження реформ. Водночас, на жаль, залишаються певні побоювання, що Україна може вкотре втратити цей шанс.

Олександр Петрик – заступник директора Голяндського бюро Міжнародного валютного фонду від України.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Написав книгу про замки

УЖГОРОД. – Закарпатський письменник Олександр Гаврош, відомий українському читачеві за книгою „Пригоди Івана Сили“, за якою був знятий однойменний український фільм, представив 11 березня в Ужгороді книгу „Легенди Срібної землі“, де переповів найвідоміші легенди, пов'язані з древніми закарпатськими замками. До книги увійшли п'ять легенд і повість, кожна з них стосується якогось із 10 замків краю. („Укрінформ“)

■ Зникає Музей Лесі Українки

ЯЛТА. – Музей Лесі Українки в підконтрольному Росією Криму може припинити своє існування. Таке побоювання висловила засновник музею, професор Острозької академії Світлана Кочерга. За її інформацією, з початку лютого музей був закритий на ремонт, офіційно – до кінця 2017 року. „Я допускаю, що музей відновлять, але як Музей російської культури з вкрапленням, як називають, народів Росії. Музей Лесі Українки, яким він був, хоча б на рівні відділення, не відкривають“, – розповіла С. Кочерга. („Укрінформ“)

■ Крали бурштин на Волині

РІВНЕ. – 12 березня Державна прикордонна служба в межах заходів з протидії контрабанди бурштину залучила малу авіацію та виявила 15 місць видобутку бурштину в кількох районах області. На кожній з ділянок перебували десятки людей, а на окремих – і технічні засоби. Незаконні копальні бурштину прикордонники виявили з літака також в Олевському районі Житомирської області. (УНІАН)

■ У Києві переназвали вулиці

КИЇВ. – Посадник Києва Віталій Кличко 11 березня підписав розпорядження про перейменування вулиць, бульварів та площ столиці згідно з законом про декомунізацію. У Києві перейменували 77 вулиць та провулків, площу і бульвар Олексія Давидова, який віднині носитиме ім'я композитора Ігоря Шамо, а площа Анатолія Луначарського – письменника Пантелеймона Куліша. Тепер є вулиці Джеймса Мейса, Квітки Цісик, Митрополита Володимира Сабодана, Митрополита Андрея Шептицького, Юрія Шевельова, Сергія Параджанова. Комісія з питань найменувань підтримала пропозицію перейменувати проспект Московський на проспект Степана Бандери. (Бі-Бі-Сі)

■ Діють 800 національних шкіл

КИЇВ. – В Україні діють 800 загальноосвітніх навчальних закладів, які надають загальну середню освіту мовами національних меншин. Про це на засіданні Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин заявив 12 березня директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти та науки Юрій Конonenko. Також, як предмет в українських школах вивчається 15 мов національних меншин. Кожного року виділяються фонди на забезпечення таких шкіл навчально-методичною базою. У 2015 році було вперше видано підручники гагаузькою мовою та мовою іврит. („Укрінформ“)

■ Гривня бере участь у конкурсі

КИВ. – Оновлена банкнота номіналом 100 грн. бере участь у Міжнародному конкурсі паперових грошей, переможця якого оголосять у квітні. Національний банк України офіційно представив на розгляд міжнародного журі оновлену банкноту зразка 2014 року з удосконаленими оформленням та захисною системою. Наразі банкноти нового зразка номіналом 100 грн. випущені у обіг України на суму понад 55 млн. грн. Конкурс проводить Міжнародне банкнотне співтовариство та Інститут міжнародних грошових досліджень (Нідерланди). Участь у щорічному конкурсі беруть банкноти з усього світу, що були введені в обіг у минулому році. („Укрінформ“)

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- Понад 120 років на службі діяспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:

973-292-9800 дод. 3042

АМЕРИКА І СВІТ

■ Оприлюднено документи про шпигуна

НЮ-ЙОРК. — 8 березня прокуратора оприлюднила інформації про судову справу проти російського шпигуна Євгена Бурякова, який був заарештований в січні 2015 року. Його звинувачують у тому, що він з двома іншими шпигунами намагався здобути засекречені інформації в ділянках видобутку нафти та енергетики. Його співники Ігор Споришев та Віктор Подобний мали дипломатичну недоторканість і виїхали з США. Суд над Є. Буряковим почнеться 4 квітня. Вдаючи банкіра, він впродовж двох років отримував нібито правдиві засекречені індустріальні документи від таємних агентів Федерального бюро розслідувань (FBI). Документи були в грубих обкладинках, в яких були сховані звукозаписувачі. Тому що агенти FBI казали, що документи треба їм з часом повернути, вони таким чином могли прослухати всі розмови, які шпигуни вели з Москвою і як вони передавали інформації російській Службі закордонної розвідки (СВР). Арешт Є. Бурякова – це перший від 2010 року, коли FBI заарештувало 10 російських агентів в Нью-Йорку. Вони призналися до вини і були частиною обміну арештантів з Москвою. („Французька Агенція Новин“)

■ Зросло число республіканських стейтів

НЮ-ЙОРК. — Компанія публічних опитувань „Гелуп“ перевела аналізу політичної приналежності американців на стейтовому рівні. Оприлюднена статистика минулого місяця вказує, що 20 стейтів є цілком чи переважно прихильниками республіканців, 14 є цілком чи переважно прихильниками демократів, а 16 стейтів не мають виразної прихильності до однієї чи другої партії. Це вперше за вісім років, відколи компанія веде таку аналізу, республіканці мають перевагу. У 2008 році, коли обрано Барака Обаму президентом, 35 стейтів були за демократами, а тільки п'ять – за республіканцями. (www.gallup.com)

■ Подано причину смерті Михайла Лесіна

ВАШІНГТОН. — Головне медичне бюро Вашингтону 10 березня заявило, що причиною смерті довіреної особи російського Президента Володимира Путіна була травма від сильних ударів в голову, але спосіб смерті „неустійнений“. 59-літній Михайло Лесін був знайдений мертвим в готелі в листопаді минулого року. Однак поліція подала дуже скупі інформації про обставини його смерті. М. Лесін був засновником англомовної агенції новин „Росія сьогодні“, міністром преси Росії в 1999-2004 роках, президентським дорадником в 2004-2009 роках, а відтак високим чиновником російської державної компанії „Газпром“. В час його смерті російські ЗМІ казали, що він помер від атаки серця. Вашингтонська поліція далі розслідує його смерть. („Вашінгтон Таймс“)

■ Джордж Сорос сипле грошми на вибори

НЮ-ЙОРК. — Ліберальний фінансист Джордж Сорос видав або зобов'язався видати понад 13 млн. дол. на підтримку Гиларі Клінтон та інших демократів в цьогорічних виборах. У заяві 15 березня він гостро критикував республіканських кандидатів Дональда Трампа й Теда Круза. 85-літній Дж. Сорос має особисті статки приблизно 24 млрд. дол. У 2004 році він дав 27 млн. дол. демократам у намаганні перемогти тодішнього Президента Джорджа В. Буша, який був переобраний. У 2008 році Дж. Сорос був одним з перших прихильників Барака Обами, який змагався проти Г. Клінтон за кандидатуру на президента. Але пізніше у 2012 році він признався близькій дорадниці Г. Клінтона, Нірі Танден, що він жалкував над тим. Електронний лист про це від Н. Танден до Г. Клінтон, яка тоді була Державним секретарем США, був оприлюднений Державним департаментом. Інші електронні листи вказують, що за останніх кілька років різні добродійні організації Дж. Сороса передали від 1.5 млн. до 6 млн. дол. на Фондацію Клінтон. Додатково, Дж. Сорос обіцяв дати 5 млн. дол. цього року тим демократичним організаціям, які поборюють намагання республіканців встановити правила на стейтовому рівні для ідентифікації виборців. („Блумберг Нюз“)

Що роблять...

(Закінчення зі стор. 1)

ції визнали анексію Криму незаконною і засудили дії Росії. Країни Заходу запровадили низку економічних санкцій проти Москви. Росія заперечує окупацію півострова і називає події у Криму „відновленням історичної справедливості“.

За даними міжнародної правозахисної організації Amnesty International, після анексії Криму Росією на півострові почали зникати кримські татари. Зокрема, у грудні минулого року в Керчі зникли двоє чоловіків: Руслан Ганієв і його друг Арлен Терехов. У травні 2014 року зник Сейран Зінедін, у вересні – Іслям Джеппаров і Джавдет Іслямов, у жовтні – Ескендер Апселямов. Усього ж, за інформацією півдника кримських татар Мустафи Джемілева, в Криму з 2014 року зникли 20 кримських татар.

Правозахисники також наголошують – фактичне керівництво Криму після його анексії Росією „обмежувало свободу вираження поглядів, зібрань і об'єднань“.

„До тих, хто відкрито симпатизував Україні, вживалися жорсткі заходи у відповідь. Найбільше постраждали кримські татари. Їхні публічні заходи постійно забороняли. ЗМІ, які працювали на кримськотатарській мові, були змушені закритися, у провідників регулярно проходили обшуки в будинках, проти них порушувалися кримінальні справи, їх арештовували за політично мотивованими звинуваченнями“, – сказано у звіті правозахисної організації про дотримання прав людини у світі в 2015-2016 роках.

Згадуються в документі і репресії щодо Меджлісу кримськотатарського народу і його представників, затримання проукраїнських активістів і вироки режисерові Олегові Сенцову та його побратимам, яких російський суд визнав винними в організації терактів у Криму.

Меджліс після окупації

Два тижні тому Верховний суд Криму, підконтрольний Росії, розпочав розгляд позову про заборону Меджлісу кримськотатарського народу. На першому засіданні звинувачення зажадало долучити до справи документи, які, за версією російського слідства, підтверджують, що дії представницького органу кримських татар є „протиправними та екстремістськими“.

В ООН закликали Росію не допустити заборони Меджлісу кримськотатарського народу в Криму. Євросоюз також висловив стурбованість із приводу цього судового розгляду.

Народний депутат України, провідник кримських татар М. Джемілев в ефірі Радіо „Свобода“ зауважив, що російська влада на початку анексії намагалася домовитися з Меджлісом. Зокрема, обіцяли ухвалити постанову про забезпечення представництва кримських татар у структурах нової влади Криму не менше 20 відс. Крім того, лунали слова про відновлення історичної топоніміки та про вирішення всіх соціальних проблем. Але на ділі все звелось до репресій, сказав М. Джемілев.

„Спочатку вони намагалися частину Меджлісу різними методами, тобто шантажем, залякуванням, підкупом, перетягти на свій бік. Великих успіхів не досягли. Десь чотири-п'ять осіб їм вдалося здобути таким чином. Але основна частина лишалася вірними своїм принципам. Потім була спроба скликати новий Курултай, національний з'їзд, який повинен був би обрати новий, який підходив би окупантам, Меджліс кримськотатарського народу. А це значить 244 делегати національного з'їзду повинні погодитися брати участь у цьому Курултаї і проголосувати за той список, який запропонують окупанти. Теж не вийшло“, – повідомив М. Джемілев.

Що роблять для повернення Криму?

Деокупація Криму буде проводитись у рамках формату „Женева плюс“, заявляв українським журналістам П. Порошенко. Українська сторона ініціювала створення міжнародної групи зі звільнення анексованого півострова, до якої долучилися 6 Євросоюз, США та країни-гаранти Будапештського меморандуму.

На думку М. Джемілева, такі переговори були би більш дієвими, якби за стіл переговорів сіла Росія, яку позицію вона б не представляла. Але Москва не визнає анексії й виступає з однозначною позицією, що Крим – це „складова Російської Федерації“. Водночас провідник кримськотатарського народу упевнений – росіяни захочуть сісти за стіл переговорів, коли їм стане „боляче“. А єдиний шлях для цього – посилення санкцій.

Шляхи вирішення „кримського питання“

Повернення Криму в Україну залежить не від зовнішніх факторів, а від внутрішніх. Про це в ефірі Радіо „Свобода“ заявив экс-міністр закордонних справ України В. Огризко.

„Той приклад, який ми зможемо дати кримчанам, і буде вирішальним. Я в цьому контексті згадую ситуацію, яка сталася багато років тому між Західною та Східною Німеччиною. Саме приклад нормального, демократичного, вільного, заможного життя в Західній Німеччині був головним для настроїв у Східній, якою б шаленою не була тоді комуністична пропаганда всередині і яким би не був тиск Москви на жителів Східної Німеччини. Насамперед і в першу чергу ми повинні стати успішними – тоді люди, які опинилися в силу цих обставин поза межами фактичної України, матимуть прекрасний приклад перед очима і хотітимуть це зробити“, – каже Володимир Огризко.

За його словами, Росію треба змушувати виконувати певні кроки. Хоча й важливо мати Росію за столом переговорів, до практичних наслідків це не призведе, каже дипломат. Як приклад, він наводить участь Москви у переговорах у Мінську, а також стосовно Придністров'я, Абхазії та Південної Осетії. Водночас посилення військово-політичної співпраці із Польщею, Румунією, Болгарією, Туреччиною та балтійськими країнами може спричинити адекватну відповідь, і це буде серйозним чинником впливу на Росію.

Помічник держсекретаря США Вікторія Нуланд, виступаючи перед Сенатською Комісією закордонних справ, висловила схожу думку. Зокрема, у „кримському питанні“: „Ми будемо продовжувати працювати з Україною щодо реалізації Мінських угод, а також працюємо з європейськими партнерами, щоб Росія залишалася під санкціями, поки вона не виконує свою частину. І, звичайно ж, санкції щодо Криму повинні залишатися доти, доки Кремль нав'язує свою волю цій частині української землі“.

Водночас Державний департамент США з нагоди другої річниці анексії Криму виступив із заявою, в якій закликає Росію „припинити окупацію і повернути Крим Україні“.

„Ми, як і раніше, глибоко стурбовані ситуацією в окупованому Росією Криму, де окупаційна „влада“ придушує інакомислення і де етнічні та релігійні меншини, особливо кримські татари й етнічні українці, зазнають серйозних репресій. Неурядові організації та незалежні засоби масової інформації, як і раніше, мовчать або витіснені, міжнародні спостерігачі, як і раніше, позбавлені доступу до півострова“, – йдеться в заяві Держдепартаменту США.

„Ми не визнаватимемо силової зміни кордонів у ХХІ ст. Санкції, пов'язані з Кримом, залишатимуться чинними доти, доки окупація триває“, – наголошують у Держдепартаменті.

А колишній держсекретар США Кондоліза Райс в інтерв'ю „Європейській правді“ зазначила, що не бачить можливості швидкого вирішення Україною „кримського питання“.

„США, Європа, інші представники міжнародної спільноти чітко кажуть, що анексія Криму Росією є порушенням міжнародного права. І всі вони залишаються на своїй позиції. Діє політика, яка не дозволяє інвестувати в Крим, діють санкції. Ми категорично не згодні з тим, що Росія взагалі має підстави для якихось претензій на Крим. ... Але попри це я сподіваюсь, що з часом Крим знову стане повноцінною частиною України не лише за нормами права, але й в реальності“, – повідомила К. Райс.

Читайте нескорочений текст тут: www.radiosvoboda.org/content/article/27616492.html.

МЗС України осуджує Юрія Сергеева

Левко Хмельковський

3 березня у київському інтернет-виданні „Европейська правда” з'явилася публікація Сергія Сидоренка „Як звільняли Юрія Сергеева: приховані подробиці відомого скандалу”. Автор пише: „Готувати цей текст ми взяли ще тиждень тому, коли авторитетний експерт, голова Майдану закордонних справ Богдан Яременко оприлюднив дані про ганебні дії керівництва Міністерства закордонних справ (МЗС) при звільненні Посла України в ООН Юрія Сергеева”. Далі автор публікації ретельно повторює претензії МЗС до Ю. Сергеева, які полягають у тому, що дипломат почав розглядати пропозицію щодо лекцій в Єйльському університеті ще на посаді в ООН, що повідомлення дипломата про те, що міністер Павло Клімкін уникав зустрічі з ним „виявилися нещирими”, що „Ю. Сергеев перед своєю відставкою пробув у Києві не два місяці і навіть не один, а лише декілька днів”. І так далі.

Американські українці з визнанням оцінювали працю Ю. Сергеева ООН. Громаду зворушила та обставина, що у перші дні Євромайдану лише Ю. Сергеев та Генеральний консул України в Стамбулі Б. Яременко привселюдно заявили про його підтримку. Невдовзі обидва були звільнені з МЗС. Апеляційний суд Києва своїм рішенням поновив Б. Яременка на посаді Генерального консула України в Стамбулі. Обидва не були випадковими особами на дипломатичному полі України і багато зробили для неї. Коли Ю. Сергеев вирішив піти на пенсію, можна було очікувати подяки йому за багаторічну службу якщо не від президента, то бодай від МЗС. Натомість „Европейська правда” повторює заяви МЗС про те, що „люди, гідність яких не підлягала сумніву, насправді маніпулювали суспільною думкою та поширювали дезінформацію”, що „повідомлення про обставини відставки Ю. Сергеева з МЗС містять відверту неправду”, що „дипломат „розганяв” в інформпросторі неправдиві повідомлення про те, що його не захотіли бачити в стінах рідного міністерства”.

Водночас у тій же публікації є тези, які пояснюють дії Ю. Сергеева. Перша: „Декілька інших послів, які повернулися із закордонних відряджень, справді не знайшли свого місця в системі і залишили дипломатичну службу”. Дипломат, голова правління фонду „Майдан закордонних справ” Б. Яременко пояснює: „Непотрібними на службі впродовж останніх двох років виявилися щонайменше пару десятків професійних послів (хоча і замінити їх, як виявилось, теж нормально не змогли). Особливо непотрібними, однак, виявляються ті, хто все життя залишався не чийось „представником” на державній службі, а хто просто, щиро і самовіддано працювали на ідею чи за ідеали. Людей, які не лише знають різницю між „служити” і „прислужувати”, а тим більше, які організовують за цим принципом свій робочий простір, тепер серед діючих дипломатів можна перерахувати на пальцях однієї руки”.

Друга теза: „Достеменно ясно одне: важливою складовою стала відмінність підходів до кадрової роботи Ю. Сергеева, представника „старої школи” української дипломатії, і команди П. Клімкіна”. Б. Яременко зауважив: „Причини, з яких стара генерація дипломатів „не уживається” з новою, є темою для окремого дослідження”. Варто поглянути на вік представників обох шкіл. Володимир Єльченко, який замінив в ООН Ю. Сергеева, молодший від нього лише на три роки. Вочевидь, не вік визначав призначення В. Єльченка в ООН, а те, що його призначав Послом в Росії Віктор Янукович, що В. Єльченко обстоював вступ України у Митний союз, доклав руку до угоди з Росією щодо Чорноморської флотії, чинив (або не перешкоджав) інші дії в угоду Москві.

Про надію на зустріч з міністром П. Клімкіним Б. Яременко пише: „Сергеева двічі запрошували на зустріч з міністром, але Клімкін так і не знайшов часу зустрітися. Прочекавши на друге запрошення міністра в його приймальній майже годину, Сергеев був удостоєний уваги якогось клерка, який повідомив, що

міністер не зможе його прийняти”. П. Клімкін, уродженець російського Курська і випускник одного з московських інститутів, може мати своєрідне уявлення про ретрорадянські взаємини з українськими дипломатами, але це не дає підстав до осуду Ю. Сергеева.

„Европейська правда” пише: „Ми не знайшли жодного співробітника МЗС, хто бачив Сергеева у приймальні Клімкіна”. Повчальна завбачливість співробітників: краще не бачити гнаного. Ю. Сергеев пояснює: „Мав розмову з послами В. Хандогієм та О. Купчишиним, від яких дізнався, що по їх поверненню з відрядження (відкриті з посад послів у Великій Британії та Франції) вони місяцями чекали авдієнції з міністром. Зрозумів, що мене очікує така ж доля”.

У тій же публікації: „І хоча наукова діяльність не заборонена для держслужбовців, очевидно, що робота в Єйлі та МЗС несумісні”. Б. Яременко коментує: „Жодна людина не заслуговує на неспровоковане хамство. Тим більше та, яка обирає між Єйлем і Сорбоною. Заздрю його студентам!”.

Ще один відомий український дипломат Борис Тарасюк дещо раніше писав про Генадія Удовенка, якому теж не знайшлося місця в МЗС: „На жаль, нинішня влада не потребує багатющого досвіду професійного дипломата Генадія Удовенка. Жодного разу його не було запрошено на зустріч до міністерства, де він з огляду на свій величезний досвід надав би безцінні поради. Можливо тому, що Удовенкові професіоналізм, патріотизм, порядність є для когось незрозумілими або навіть ворожими?”.

Звісно, представникові Росії в ООН Віталію Чуркіну приємніше спілкуватися з В. Єльченком, ніж з Ю. Сергеевим, про якого Б. Яременко написав:

„Абсолютно очевидно, що в творчому пляні Ю. Сергеев не схожий на пенсіонера – адекватне, свіже, елегантне мислення, відточена до максимуму професійна майстерність, впізнаність і навіть популярність. Ніщо не свідчить про те, що до виходу на пенсію його міг схилити стан здоров'я (про це, звісно, рідко говорять вголос, але світ настільки вузький, що і приховати щось було би дуже важко). Отже, найбільш вірогідно, це щось інше. Можна припустити, що він не захотів грати в ігри під орудою людей, чий професійні, а головне – моральні якості, нижчі, ніж його особисті. Цілком можливо, він і не чекав, поки його долю вирішать кілька „пацанчиків”, які під орудою відвертого „бариги” вдають з себе зовнішньополітичних стратегів: припускаю, що він міг створити собі який-небудь „запасний аеродром”, на якому за певний час благополучно та безпечно приземлиться. А може бути, що йому банально нічого не запропонували. Жодної посади. А могли навіть і не запросити на розмову про його майбутнє. Просто проігнорували. Це тепер нормально в нашій зовнішньополітичній системі – не назвали ідіотом за сумлінне виконання обов'язків – і вже добре. Такі тепер часи. Зрештою не Сергеев перший.

Важливий інший висновок – такі люди, як Сергеев, нині не потрібні на державній службі. Те, що прийнято в силу звички називати українською владою, не відчуває потреби у професійних послугах таких людей. Їх не цінують, їх не бережуть, за них не тримаються. Це, до речі, одна з причин, чому нинішня влада і сама довго не втримається, – розумних відданих справі людей в ній стає щодня менше, а ось невсипуще око різних „смотрящих” чи вже „увідівших” пильнує ще більше. Отже, влада хоче красти, як завжди або й більше, але не добирає людей, які були би здатні забезпечити розвиток. Це, звісно, абсурд. Тому Сергеев цілком слушно повторив філософську сентенцію – все має свій початок, і все має свій кінець. Це, звісно, не кінець біографії та робочої діяльності Ю. Сергеева. Навіть пропозиція Майдану закордонних справ залишається в силі. Але це кінець епохи. Добігає кінця період безвідповідального непатріотичного владарювання та політики. Дехто називає її олігархатом, хтось другою українською республікою. А далі – все лише тільки починається”.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Загинув один з керівників ІД

ДАМАСК. — Один з найвищих керівників мусульманської екстремістської організації „Ісламська держава” (ІД) Омар аль-Шішані помер 14 березня від ран, нанесених 4 березня американськими авіоударами в Сирії. Про це повідомили 15 березня іракські розвідчі джерела та сирійські активісти. Представник коаліції, яка під проводом США воює з бойовиками ІД, також підтвердив цю вістку. Не зважаючи на авіоудари коаліції в Іраку та Сирії, ІД далі контролює великі території обох країн, включно з Мосулом, другим найбільшим містом Іраку. („Чикаго Трібюн”)

■ Каспаров критикує Сендерса за соціалізм

ВАШІНГТОН. — Шаховий гросмайстер Гарі Каспаров гостро скритикував демократичного кандидата на президента Берні Сендерса за його „демократичний соціалізм”. У коментарі під назвою „Гей, Берні, не вчи мене про соціалізм, я пережив його”, написаному 10 березня на популярній американській веб-сторінці „Дейлі Біст”, шахіст зазначає, що соціалізм точить не тільки економіку, але і людського духа. Правда, „Сенатор Сендерс не хоче перемінити Америку на таку тоталітарну державу, в якій я виростаю. Але раз дати владу урядові, тоді майже неможливо відібрати її”. Г. Каспаров признає, що виростаючи в СРСР, він довго вірив, що систему можна направити. „Щойно в половині 1980-их років я зрозумів, що це нічого не мало до діла з добрим Леніном чи поганим Сталіном та поганим виконанням: це концтабори, чистки, голод, придушення всякої свободи”, – написав він. Газета „Вашінгтон Пост” старалася кількакратно почути реакцію Б. Сендерса, але до 15 березня не одержала її. („Вашінгтон Пост”)

■ Предків Дастіна Гофмана вбили чекісти

АРЛІНГТОН, Вірджинія. — Американський актор Дастін Гофман розплакався, коли довідався, що зробила з його дідом і прадідом советська влада. Дворазовий володар премії „Оскар” несподівано довідався про трагічне минуле власної родини: що його дід і прадід – обидва народжені в Україні євреї – були розстріляні чекістами у 1921 році. Про це розповідалося 8 березня в епізоді програми телеканалу PBS „В пошуках вашого коріння з Генрі Гейтсом”. Автори програми з'ясували, що родичі Д. Гофмана по батьківській лінії походили з Білої Церкви, на Київщині. Його дід Френк і бабуся Естер емігрували до США ще до революції. Д. Гофман признався, що питання родинної історії були не лише оповиті таємницею, а й впродовж усього життя актора лишалися своєрідним табу в розмовах із батьком. Д. Гофман припускає, що його тато уникав розмов про батька, бо був сердитий, що той його залишив. Однак, як з'ясували автори телепроєкту, дід Дастіна, Френк, не просто залишив сина. На початку ХХ ст. він виїхав з США до охопленої війною України, аби врятувати своїх батька Сема й маму. Згодом чоловік зник. Про те, що з ним сталося, автори програми довідалися, лише відшукавши статтю, в якій згадувалася бабуся Д. Гофмана – Естер. Жінка судилася з СРСР за вбивство її чоловіка. Так стало відомо, що дід Д. Гофмана був заарештований і згодом страчений чекістами. Автори програми припускають, що прадід Сем, який був розстріляний через місце, заплатив життям, коли спробував довідатися, що сталося з його сином. Д. Гофман виростав без зв'язку зі своїм народом і без знання, що він єврей. „Тепер, коли мене питають хто я, – хвилюється він, – я кажу, що я єврей”. („Голос Америки”)

■ Швейцарія видала урядовця

БЕРН. — Міністерство юстиції Швейцарії дозволило на екстрадицію до США Рафаеля Есквівеля, колишнього президента футбольної федерації Венесуелі. Його вивезли літаком 7 березня з Цюриху до Нью-Йорку, де він стане перед федеральним судом в Брукліні. Американські прокурори звинувачують його в отриманні мільйонів доларів хабарів. Швейцарська поліція затримала його в Цюриху в травні 2015 року у зв'язку з скандалом довкола Міжнародної футбольної асоціації (ФІФА). („Нью-Йорк Таймс”)

Надія Савченко – символ України

9 березня, одразу після бучного відзначення в Росії Дня міжнародної солідарності жінок у боротьбі за свої права, в російському місті Ростов-на-Дону закінчився суд над викраденою в червні 2014 року на Донбасі українською військовою летункою Надією Савченко. Вирок їй буде оголошено 21 або 22 березня. Швидше за все, їй загрожує багаторічне тюремне ув'язнення: російські прокурори вимагають позбавити Надію волі на 23 роки.

Доля цієї українки – глибоко символічна: це немов полум'яний смолоскип, піднятий високо над Україною у доленосний час боротьби українського народу за національний суверенітет і територіальну цілісність своєї держави, у час підступної збройної агресії проти України її одвічного ворога – російського неоімперіалізму. Н. Савченко сьогодні є втіленням всього українського свободолюбного духу, і саме тому путінська кремлівська банда заповзялася за всяку ціну зламати цей дух, змусити українку стати на коліна, відмовитися від боротьби, від своїх переконань, від України.

Проте не дочекався цього ворог. Останнє слово Н. Савченко в суді засвідчило її величезну мужність і незламність – і це те, що є нині переважним для всієї України, це те, що подесятерє віру українських патріотів у перемогу боротьби за свободу і незалежність. „І в Росії буде Майдан, Путін не втримає свою владу на крові людей:“, – кинула легендарна ув'язнена в лице несправедливим суддям і оголосила голодування. На цей раз – сухе, вкрай небезпечне для здоров'я.

Усі ці місяці і тижні ім'я Надії Савченко – на устах усього цивілізованого світу. Акції на її підтримку відбуваються на всіх континентах. Негайно звільнити Надію вимагають у своєму заклику 270 відомих особистостей – нобелівські лавреати, мистці, письменники, політичні діячі з 20 країн світу. Секретар Державного департаменту США Джон Кері, в черговий раз закликавши Росію звільнити Н. Савченко та повернути її в Україну, засудив „зневагу Росії до міжнародних стандартів“. Сейм Польщі одностайно ухвалив вимогу до Росії звільнити українку, нагадавши, що Н. Савченко є делегатом Парламентської Асамблеї Ради Європи і користується міжнародним імунітетом, тобто особистою недоторканістю.

Варто відзначити, що акції на підтримку Н. Савченко відбулися навіть у багатьох російських містах. Поліція заарештувала майже 40 найактивніших учасників цих акцій.

На думку багатьох українських юристів, Україна дотепер могла зробити набагато більше у справі визволення Н. Савченко з російського полону. Наприклад, влада повинна була публічно остерегти Росію, які наслідки її чекають у випадку смерті Н. Савченко під руками російської каральної машини. Це мало б щонайменше означати вихід України з Мінського переговорного процесу і розрив дипломатичних взаємин з Росією.

Деякі з політичних експертів припускають, що українська влада боїться повернення Н. Савченко в Україну, адже це було б поверненням новітньої Жанни д'Арк, відтак чимало фальшивих „зірок“ української політики назавжди згаснули б.

Одне можна стердити з певністю: Надія Савченко потрібна Україні живою – як надія на ще тісніше об'єднання суспільства під прапором свободи і незалежності української нації.

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

Ми святкуємо перемогу Христа над смертю

Великоднє пастирське послання українських католицьких ієрархів у США до священників, ієромонахів, братів, сестер монахинь, семінаристів та дорогих вірних.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

Мовить до неї Ісус: „Маріє!“ А та обернулася та до нього по-єврейському: „Равуні!“ – що у перекладі означає: „Учителю!“ А Ісус їй каже: „Не стримуй Мене, не зійшов бо я ще до Отця мого, але йди до моїх братів, і повідай їм: Іду я до Отця мого й Отця вашого, до Бога мого й Бога вашого“. І пішла Марія, щоб звістити учням: „Бачила я Господа“, – та й що Він це їй повідав (Ів. 20:16-20).

Сьогодні ми ділимося невимовною радістю Христового Воскресіння, яка наповнює наші душі! Сьогодні ділимося радістю учнів, які отримали добру новину від Марії Магдалини про Воскресіння Христа, якого вона побачила.

Пасхальна Радість починається з особистої зустрічі з Воскреслим Господом. Що ж стало приводом, щоб сльози Марії Магдалини перемінилися у Великодню радість? Нічого іншого, лише зустріч з Христом, який з'явився Марії, але вона не впізнала Його відразу, а лише після того, як Він покликав її по імені, сказавши: „Маріє!“ Вона оглянулася і її світ перемінився. Перед нею стояв не садівник, але воскреслий Христос, живий та звільнений із кайданів смерті. Біля Марії вже не було мертвого каменя, але живий Спаситель, який кликав її вийти із темряви до чудового світла. Після зустрічі з Ним Марія Магдалина виконує Господню Заповідь проголошувати новину про Воскресіння Його учням.

Подібну радість пережили учні по дорозі до Емаусу. Особиста зустріч з Воскреслим Господом дає їм відвагу та силу йти до учнів та розповісти їм про те, що сталося на їхньому шляху та, як вони пізнали Його на ламанні хліба.

У Пасхальний ранок ми святкуємо перемогу Христа над гріхом, злом та смертю. Це час, коли прощення, надія та нове життя народжуються із страждання та розпачу. Тому Великоднє Євангельське читання не є лише розповіддю про життя після смерті, але про цю зустріч Марії з Воскреслим Христом, який зустрічає також і нас. Він не лише виступає, як світла постать, яку ми не впізнаємо, Ісус зустрічає нас, кличучи кожного по імені, відкриваючи наші очі, і запрошуючи нас побачити. На Воскресній Утрени ми співаємо: „Раннім ранком лінємо і замість мира пісню принесім Владиці і побачимо Христа, Сонце правди, що всім життя освітлює“. (Воскресна Утренья, Пісня 5).

Воскреслий Христос хоче, щоб ми відчували радість при зустрічі з Ним, радість звільнення від гріхів, які спонукають нас до егоцентризму, та живучи для Нього, а не для себе, відкривали благодать Христової жертвенної любові. Незалежно від того, що може відбуватися в нашому житті, ми відчуватимемо духовну радість через Божу любов і боговгодне життя у жертвенній любові.

Пасхальне Євангеліє є розповіддю про нове життя, яке приходить

Великодня картка Л. Денисенко.

до нас. Христос не тільки воскрес із мертвих, але зустрічається з нами, кличучи кожного з нас по імені. Великдень – це зустріч та запрошення, щоб йти та розповідати про те, що ми бачили і чули. Христос живий, Він шукає нас і кличе кожного з нас по імені. Попри наші сумніви і побоювання, невдачі, зради та нанесені рани, які ми намагаємося загоїти, сьогодні є новий день, коли ми всі стаємо свідками Воскресіння Ісуса. Ми покликані принести цей промінь світла Воскресіння у кожну людську ситуацію, як радісну, надаючи їй ще більшого світла, так і в сумну, надаючи їй спокій і надію.

В цьому Році Божого Милосердя Папа Франциск закликає нас „відкривати наші серця до тих, хто живе на периферії суспільства“ і „постійно прагнути пізнавати численні шляхи зустрічі знаків ніжності, яку Бог пропонує цілому світові і, перш за все, тим, хто страждає, хто самотній і покинутий, позбавлений будь-якої надії на помилування та любов Отця“ („Misericordiae Vultus“, Папа Франциск). Ми знаємо, що бідним потрібна допомога, хворим – зцілення, пригнобленим – справедливість, сумним – потіха. Нам також відомо, що в духовному житті потрібно практикувати щоденну молитву, розважання та бути у співпраці з іншими. Будучи людьми воскресіння, усвідомлюємо, що нашим покликанням є спілкування з іншими людьми на життєвому шляху та проголошення ім Доброї Новини про воскреслого Христа. Водночас, споглядаючи на Боже Милосердя, ми повинні пам'ятати, що Ісус не тільки проповідував про милосердя, але чинив діла милосердя, допомагаючи бідним, втішаючи самотніх і знедолених, полегшуючи страждання терплячих та навчаючи невчених. Жодна людина не може ділитися тим, чого вона не має, тому кожен з нас повинен особисто пізнавати Христа з метою проповідувати про Нього кожній людині, яку зустрічаємо.

Сьогодні – час радості і оновленого євангельського духу, щоб бла-

(Закінчення на стор. 11)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Наш мовний сюрреалізм

Кілька років тому у Києві, в славній Могилянці, я мав нагоду запізнати Посла, вже тоді колишнього, Канади в Україні – Дерека Фрейзера. Я якраз розмовляв перед конференцією спостерігачів від Світового Конгресу Українців та Українського Конгресового Комітету Америки з моїми друзями з Росії, які репрезентували українські організації у Російській Федерації. До нашої розмови підійшов Посол Д. Фрейзер. Я з місця представив йому людей з Росії – звісно ж, українською мовою. Він сказав, що хоч трохи розуміє українську мову, але не розмовляє нею. Однак, висловив готовність розмовляти з ними по-російськи. Я запитав, чому ж він, живучи в Україні, не вивчив української мови? Він відповів, що, знаючи російську, вважав це непотрібним бо в Україні всі розмовляють по-російськи. Я сказав, що це було його помилкою і запропонував бути для нього перекладачем з української мови на англійську. Але він, не вислухавши мене до кінця, вже перейшов на російську мову. Не маючи ради, я сказав, що такі люди як він, навіть з Заходу, служать російським імперським інтересам.

Недавно, одним з цікавих моментів новорічної пресової конференції Президента Петра Порошенка було те, як запитували його журналісти, тобто якою мовою. Напевно, найбільшою іронією було, що три представники в основному англомовних Радіо „Свобода“, „Блумберг Ньюз“ і „Ройтерс“ ставили свої питання українською мовою. Натомість речник „Української правди“, яка претендує на великий український патріотизм, звертався до Президента України російською мовою.

Я пригадую мої суперечки з Оленою Притулою, колишньою редакторкою цього видання, на тему мови. Ми на тому й посварилися і вона перестала друкувати мої статті, бо вперто трималася позиції „всьо равно“ – по-українськи чи по-російськи.

От і наслідки цього малоросійства: 25 років після відновлення державної незалежності, у час завзятої боротьби з російським окупантом, „Українська правда“ не є фактично українською. Оскільки й англійською зовсім або мало користується, то вона не є космополітичною. Вона просто є малоросійською. Не знаю чи покійний Георгій Гонга-

дзе згодився б з такою „політикою“.

Мій висновок з таких подій один: ми, українці як народ, маємо поважні проблеми з національною ідентичністю. Малоросійство вкоренилося у нашому народі, а сьогоднішня держава після трьох революцій: „На грані“, Помаранчевої і Революції Гідності, не робить Україну українською.

Розповім ще про один випадок. 20 серпня 2007 року відбулася зустріч делегації СКУ з головою Донецької міської державної адміністрації Олександром Лук'яненком. Коли делегація СКУ прийшла до приміщення, її зустріли двоє жінок, представники посаджених – екскурсовод і перекладач з української мови на російську. Як президент СКУ, який очолював делегацію, я звернув увагу на зайвисті у нашому випадку перекладача, оскільки зустріч з посадженим українського міста має вестися державною мовою, українською. Відповідь була, що посаджений розмовлятиме по-російськи, а ми можемо по-українськи, і тому присутній перекладач. Я вибачився, що ми забрали так багато часу, все надаремне, бо зустріч не відбудеться, якщо посаджений українського міста розмовлятиме чужою недержавною мовою. Прийшов

сам О. Лук'яненко, привітав нас по-українськи, вибачився, що не розмовляє добре по-українськи, але постаріється. Зустріч тривала годину і весь час – українською мовою. Тільки два чи три рази посаджений звернувся до свого перекладача, шукаючи відповідного українського слова.

Якщо посаджений зросійщеного міста Донецька, вів зустріч по-українськи, то чому представник, здавалося б, патріотичної „Української правди“ не спроможний поставити запитання українською мовою?! Бо зневажає Україну, і ту зневагу толерують керівники видання. Чому Посол Канади Д. Фрейзер в Україні не розмовляв по-українськи? Може, тому, що був застарим, як дехто мені пояснював, і не міг навчитися. Але де була українська громада Канади, щоб його змусити або вимагати іншого посла? Щоправда, на щастя, ця проблема вже не є актуальною серед українців Канади, але серед українських видань в Україні ця справа є не менш актуальною навіть сьогодні, після трьох проукраїнських революцій. Чому президент це терпить? Бо йому „всьо равно“.

Аскольд Лозинський
Нью-Йорк

Я написала історію життя героїв

Мене звали Ірина Чиж. Я народилася у Вінницькій області. Мої батьки вчителі. З дитинства виховувалася і росла в патріотичній сім'ї. Мій батько був делегатом Другого Всеукраїнського з'їзду Народного Руху України в 1990 році, був знайомий особисто з В'ячеславом Чорноволом. Після закінчення школи, в 2010 році, вступила до Національного університету „Одеська юридична академія“. В червні 2015 року отримала диплом магістра права. З самого початку я була не байдужа до подій на Євромайдані, але навчалася на стаціонарі й там не могла.

Я добре пам'ятаю той день, коли в стрічці новин я побачила, як снайпер розстрілював людей в Києві.

Того дня нас відпустили з навчання. Я поспішала в гуртожиток, аби подивитись на новини та переконатися, чи це все дійсно так. Коли я відкрила свій новтбук, то на багатьох каналах називали тих, кого розстріляли снайпери. Вони були майже моїми однолітками.

Пізніше я знайшла їхні сторінки в соціальних мережах. Відеофільм про Ігоря Костенка мене дуже вразив, коли його бабуся та його сім'я розповідали про нього.

Після перегляду я вирішила, що напишу книгу про цих хлопців. Я знала, що буде нелегко знайти їх родичів, друзів, які погодилися б розповісти про життя полеглих, про те, якими вони були. Але я була

готова до цього.

Я написала історію життя Романа Гурика, Ігоря Костенка, Сергія Байдоського, Івана Тарасюка. На титульній сторінці розмістила світлинку і вірш Владислава Зубенка. Коли я востаннє спілкувалася з мамою Романа Гурика, то пообіцяла, що імена цих хлопців знатимуть не тільки в Україні. Я впевнена, що так і буде. 2 жовтня 2015 року Романові Гурикові мало б бути 21, але йому завжди буде 19. Того дня, в день його народження, мені відкрили візу в США, після чого я поїхала на Майдан, підійшла до їхніх фотографій і пообіцяла, що я маю довести цю справу до кінця. Вчинок цих хлопців заслуговує більшого, але це найменше, що я можу зробити.

Була велика надія і бажання на

зміни в Україні. Наша держава стояла за крок до цього, але цього не сталося. Молодь не змирилася з такою неправдою і вирішила відстоювати свою позицію з надією на краще майбутнє для своєї країни. Багатьом це не сподобалося. Вони не зустріли весну 2014 року. Їм не вистачило восьми днів. Після того дня багато людей в країні змінили свої погляди, стали дивитися на все по-іншому після загибелі цих хлопців. Така маленька і така довгоочікувана перемога з однієї сторони, а з іншої відчувалося, що це ще не все, і найважче буде попереду, бо відчувалося, що назріває щось серйозне. І як показує сьогодні, то були не останні наші герої.

Ірина Чиж,
Грін-Брук, Нью-Джерсі

Огляд листів: озираючись в минуле

У редакційній пошті є чимало листів, автори яких розповідають про події минулих часів, намагаючись зберегти історію для прийдешніх поколінь. **Ігор Федик** зі Львова написав велику за обсягом статтю „Ліквідація Української Греко-Католицької Церкви“, у якій дослідив події 1939-1946 років, коли московські правителі ліквідували цю Українську церкву. Він пише: „Важлива роля у ліквідації УГКЦ відводилася Російській Православній Церкві (РПЦ), яка на той момент уже перебувала під майже повною контролею комуністичної держави. Отож ієрархи РПЦ також розпочали активну діяльність з підготування ліквідації УГКЦ. Зокрема, у Львові було створено єпархію РПЦ, яку очолив Архієпископ Макарій. Як свідчать документи, у справі ліквідації УГКЦ цей православний ієрарх активно співпрацював із радянськими спецслужбами“.

Ще одну статтю **І. Федик** назвав „Спадковість імперської злочинності Росії“. „Політика російсько-

го президента не несе в собі ніякого морального підґрунтя і побудована виключно на безпринциповій, антиморальній та антизаконній основі, тобто з порушенням всіх норм міжнародних законів і міжнародного співжиття. Свою антидіяльність він запозичив з історії царської Росії та діяльності більшовицьких сатрапів, як рівно ж зі своєї сумнозвісної професії. Те, що найгірше уособлювала в собі Імперія, знайшло вдосконалення у діях Путіна“, – вважає автор статті.

Проф. **Валерій Швець** з Одеси у статті „Що і чому?“ досліджує останні події в Україні через призму московських характерів, через становлення московського світосприйняття. Автор пише: „Путіна часто називають диктатором. Я розглядаю цей посил, як намагання перекласти всю відповідальність за все на одну людину. Головною рисою кожного диктатора є не якась внутрішня надпруга, а вміння стати виразником сподівань широких народних мас. Вміти сказати народowi те, що

він хоче почути. Вміти зробити те, що він хоче побачити. Вміти подарувати мрію, через яку він пішов би на великі жертви. На моє переконання, за диктатуру несе відповідальність не диктатор, а народ. Ми воюємо не з Путіним і не через Путіна. Останній просто робить все, аби сподобався своєму народowi“.

У недавнє минуле повертається **Степан Красілич** у листі „Чота крилатих“. Це звіт про події з життя куреня „Чота крилатих“ у 2015 році. Таких подій було багато. Це і травневий виховно-оздоровчий етап „Чорний ліс“, табори бойового гопака і Карпатського легіону, Великий зліт куреня, легунські вишколи. Радимо про такі події писати до газети відразу, не чекаючи закінчення календарного року.

Провід **Конгресу Українців Канади** повідомив: „Українсько-канадська громада розпочинає святкування 125-ліття української імміграції до Канади. Понад 1.3 млн. канадців мають українське коріння і які вже протягом 125 років є невід'ємною частиною культурного й соціального канадського життя“.

У „Посланні представників гро-

мадськості до Президента України та всієї нині чинної вищої української влади“ говориться: „Ми, представники різних політичних партій і громадських організацій, які ісповідують ідею українського національного відродження, зібралися 21 лютого на Майдані Незалежності, аби спільно відзначити Міжнародний день рідної мови. Упродовж кількох років російський імперіалізм і шовінізм знищували українську мову шляхом асиміляції українців під росіян. На час відновлення незалежності у 1991 році українська мова була витіснена російською мовою майже з усіх сфер суспільного життя. Відновлена незалежність пригальмувала зросійщення українців, але не зупинила його“. Далі викладено шляхи відновлення державності української мови, але не сказано, хто ж ці шляхи пропонує.

Василь Шляхтич з Польщі надіслав три нових вірші про війну з Росією, у яких закликає: „Люби своє рідне в погоду й негоду. Люби промінь сонця й дощу краплини. Люби синьо-жовтий стяг свого народу, Якщо ти є сином неньки-України!“

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Конкурсом деклямації відзначили 160-ліття Івана Франка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 160-ліття від дня народження Івана Франка відзначили конкурсом деклямації „Semper tiro“ 5 березня з ініціативи Центру студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого, з підтримкою Релігійного товариства українців-католиків „Свята Софія“ та у співпраці з „Нашою Українською Рідною Школою“. Учні підготували до читання 13 віршів поета. Це були вже п'яті того року поетичні змагання.

Конкурс відбувся в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Дженкінтаві. Міжнародне журі, до складу якого увійшли Наталія Білоцерківець, українська поетеса з Києва, о. Марко-Ярослав Семен – президент Товариства „Свята Софія“ в Римі, Ольга Костів – директор школи, Оксана Крилюк – учителька літератури. Очолив видатний літературознавець, проф. Ла Саль та Пенсильванського університету академік Леонід Рудницький. Журі оцінювало 14 конкурсантів, які змагалися у двох вікових групах.

У висліді в молодшій групі стали переможцями Вікторія Курилець, Вікторія Фалендиш та Адріан Кебуз.

В старшій групі відзначені Наталія Бабійчук, Христина Зайшла, Ангеліна Соківка та Анастасія Дяк, яка виконала вірш свого дідуся – Богдана Дяка. Наступні місця посіли Юліана Фартачук та Діана Савчин. Переможцем конкурсу в старшій групі стала Анастасія Блощинська.

Усіх учасників конкурсу було нагороджено дипломами та нагородами Товариства „Свята

Члени журі та учасники конкурсу. (Фото: Стефан Фартушок)

Софія“, а головний спонзор – Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого – надав цінні подарунки лавреатам та переможцям.

До молоді звернувся Л. Рудницький, який зачитав вітального листа від Кардинала Любомира Гузара.

Він зголосив свою участь у змаганнях і продеклямував вірш Івана Франка „Сипле сніг“. Л. Гузара було нагороджено грамотою Почесного учасника за підписами членів журі й усіх учасників конкурсу.

Товариство „Свята Софія“

Дорослі і діти вклонилися Кобзареві

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – 5 березня Школа українознавства при Українській православної церкви св. Андрія Первозваного запросила гостей до Українського культурного центру при Консistorії Української Православної Церкви США на відзначення дня народження Тараса Шевченка. Гостей привітала директор школи Галина Маринець.

Митрополит УПЦ США Антоній виголо-

сив молитву. Його підтримали оо. Юрій Сівко, Іван Лишик, Василь Пасакас, діти й батьки, семінаристи.

Учні школи та вихованці садочку показали велику пісенно-поетичну програму, яку вони підготували з участю вчительок Слави Данищук, Соломії Тимчишин, Оксани Наливайко.

У залі була розгорнута виставка малюнків та скульптур учнів на теми творів Т. Шевченка. Гість з Нью-Йорку, фінансовий директор Української Національної Федеральної Кре-

дитової Спільки Зенко Галькович вручив школі грошовий дарунок.

Свято допомогли провести звукорежисери Роман Борса і випускник школи – Дмитро Шевченко. Активну участь в оформленні сцени та виставки брали Галина Богуцька, Петро Рудий, Оксана Кадикало, Михайло Левицький, Ірина і Олег Гаргаси, Оксана Рогальська, Андрій Тимчишин, а також працівники культурного центру Марія та Ігор Морозовські.

Митрополит Антоній серед юних учасників свята.

Максим Муртазин показує свій малюнок на виставці мамі Марті і сестрі Софійці.

Фонд УКОФ передав понад 3 млн. дол. для дітей в Україні

Матвій Матушак

ЧИКАГО. – Від моменту свого заснування у 2005 році Фонд Джинджер Української Католицької Освітньої Фундації (УКОФ) пожертвував понад 3 млн. дол. на допомогу сиротам, безпритульним та іншим дітям у потребі в Україні. Фонд названий на честь анонімної римо-католицької меценатки Джинджер.

Серед проектів фонду – підтримка діяльності і часткове покриття річного бюджету невеликих сиротинців, якими опікуються римо-католицькі і греко-католицькі організації, а також

підтримка програм для соціальних сиріт – безпритульних та бездоглядних дітей вулиці.

Мар'яна Кашак, керівник проектів і програм Львівської освітньої фундації в Україні, координує один з найновіших проектів фонду, який має на меті заохотити молодь і старших членів парафій по всій Україні у різний спосіб допомагати потребуючим місцевим дітям.

У 2015 році проект „Розвиток руху добровольців на парафіях“ підтримав 25 мініпроектів у Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській, Хмельницькій, Київській, Харківській, Херсонській, Волинській та Закарпатській

областях.

Завдяки Фондові Джинджер Українська греко-католицька парафія свв. Бориса і Гліба у Хмельницькій області організувала літній табір для 35 дітей, серед яких були сироти, діти загиблих учасників війни та діти вимушених переселенців зі зони воєнних дій на Донбасі. Парафія Вознесіння у Рівненській області організувала заняття з рукоділля для 79 сиріт в місцевих сиротинцях, а також започаткувала класи з англійської мови та інші освітні іні-

(Закінчення на стор. 18)

Україна пам'ятає полеглих

Помянули „Небесну сотню“

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 19 лютого біля пам'ятника Тарасові Шевченкові відбулося вшанування пам'яті „Небесної сотні“. Панахиду відслужили оо. Михайло Бугай, Микола Зоренний та Володимир Зайчук. Присутні взяли участь у хвилині мовчання, спільній молитві, запаленні свічок у пам'ять про незламних українців, учасників Революції Гідності, які загинули, відстоюючи європейське майбутнє України. На фото: Панахида на площі Ринок у Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

Пам'ятник створили сільські ковалі

БАКША, Одеська область. – Пам'ятник на честь „Небесної сотні“ 19 лютого встановили у селі Бакша. Зображення крилатого воїна з щитом та зображенням тризуба створили місцеві ковалі. (Фото: Сергій Горицьвіт)

Відкрили пропам'ятну дошку

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 19 лютого до будинку, у якому проживав Герой України Юрій Пасхалін, а зараз живе його матір Тетяна Пасхаліна, прийшли активісти громадської організації „Територія Гідності“, священники, представники влади, учні школи, в якій навчався Ю. Пасхалін, з нагоди встановлення пропам'ятної дошки.

Місцевий підприємець Олександр Лапін, котрий дав гроші на виготовлення дошки, підкреслив, що на відміну від росіян, які покладаються на силу, ми маємо український дух. Виступаючи дякували матері Героя за виховання достойного сина. Прозвучали вірші, присвячені Ю. Пасхалінові. Священники двох конфесій відслужили Молебень і освятили пропам'ятну дошку.

Ю. Пасхалін, активіст Євромайдану, був вихованцем Школи олімпійського резерву в Харкові, в останні роки жив у Києві. Розстріляний автоматною чергою в спи-

Меморіальна дошка Юрія Пасхаліна.

ну 19 лютого 2014 року на Майдані. Похований він у селі Носачевому, де народився 18 січня 1984 року. Залишив у смутку матір, братів і сестер, дружину й семирічного сина.

Пропам'ятні дошки встановлені на школі, де навчався майбутній герой, на будинку в Києві, де він жив. До Київської міської ради внесено проєкт про перейменування вулиці Ілліча на вулицю Ю. Пасхаліна.

Звання Героя України (посмертно) з врученням ордена „Золота Зірка“ Ю. Пасхалін був удостоєний 21 листопада 2014 року.

Мати Юрія Пасхаліна слухає виступ представника міської влади Анатолія Терещенка. (Фото: Олександр Вівчарик)

Випишіть „СВОБОДУ“!

Ціни за передплату (в американських доллярах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	80.00	45.00
Не член УНСоюзу	90.00	50.00
☐ Передплата включена	☐ Прошу надіслати мені рахунок	

Прошу вислати „Свободу“ на адресу:
(Print in English)

Name: _____
Address: _____
City: _____ State: _____
Country: _____ Zip code: _____
Tel.: () _____

☐ Я є членом УНСоюзу _____ відділу

Телефон відділу передплати: (973) 292-9800, додатковий 3040
Електронну версію газети можна передплатити на сторінці нашого вебсайту:
www.svoboda-news.com/peredplata.htm

Увесь світ боронить...

(Закінчення зі стор. 1)

лення Н. Савченко з ув'язнення в Росії.

9 березня акція також була проведена у центрі Лісбони на площі Dom Pedro IV, де зазвичай вечором багато туристів.

ГЕЛЬСІНКИ

Українці і фінські активісти провели в рамках акції „Free Savchenko“ ходу і пікет біля Посольства Росії.

„Акція в Гельсінкі триває вже не перший день. Вже була хода з центру міста до російського посольства. Ми відкрили виставку „Відкрита Україна“, в якій було багато фотографій з Надією. І ось сьогодні знову хода і пікетування“, – розповів керівник Товариства українців Фінляндії Денис Перцев. („Укрінформ“)

МОСКВА

Працівники поліції у центрі Москви затримали двох учасників акції на підтримку Надії Савченко, яку незаконно судять у Росії. Кілька людей з плякатами вийшли до пам'ятника маршалу Жукову на Манежній площі й оголосили, що починають пікет на підтримку українки. Вони планували пройти центром столиці з плякатами на підтримку Н. Савченко.

Після того, як активісти підійшли до будівлі Державної думи Росії й розгорнули плякати, працівники поліції скрутили двох пікету-

Українці Португалії під Посольством Росії в Лісбоні.

Віче на Приморському бульварі Одеси. (Фото: Сергій Горицьвіт)

образливими вигуками щодо країни України, а також „Бандерівці!“. Але наряд естонської поліції не допустив сутичок.

Щотижневе пікетування російського посольства в Талліні проходить з 2014 року, коли російські служби незаконно затримали біля російсько-естонського кордону працівника естонських спецслужб Естона Кохвера. Коли відбувся обмін Е. Кохвера, пікети проходять вже виключно на підтримку українців.

Один з організаторів пікетування Тармо Крусімеє сказав, що Україна сьогодні, обороняючись від російської агресії, самотужки захищає і всю Європу. Після закінчення акції на підтримку української героїні учасники відправилися до „Дерева Тараса“ вшанувати пам'ять Тараса Шевченка. („Укрінформ“)

ОДЕСА

Сергій Горицьвіт

6 березня біля пам'ятника Дюку де Рішельє на Приморському бульварі зібралося близько 100 мешканців міста, щоб висловити підтримку Надії Савченко, яку незаконно утримують в Росії. Люди принесли з собою її фотографії і плякати з написом „Free Savchenko“.

Акція проходила без партійної символіки. Одесити розгорнули великий державний прапор і скандували „Свободу Надії Савченко!“ та „Надії волю! Путіну – неволю!“. На акції було зачитане останнє слово на суді Н. Савченко.

Після віча його учасники вирушили на пікетування Генерального консульства Росії з вимогою звільнити Н. Савченко.

ЧЕРКАСИ

Олександр Костирко

9 березня у Черкасах підтримали акцію на захист незаконно ув'язненої Надії Савченко. Кілька сотень черкасців прийшли на Соборну площу з вимогою про звільнення її з російського полону. В руках учасників були державні прапори і плякати з написами „Савченко – наш президент!“, „Свободу Надії Савченко!“, „Надія, живи!“.

На вічу називали Н. Савченко зразком для українців. Не всі схвалювали рішення полонянки оголосити сухе голодування, однак ставилися до цього з розумінням і сподівалися на те, що Н. Савченко вийде з полону живою.

„Усі небадьдужі долучилися до акції і ми вважаємо, що таким чином зможемо добитися, що Надію Савченко буде звільнено. Тяжко передбачити, що має в голові Володимир Путін, який особисто б'є по її звільненню, однак тиск світової громадськості він не зможе повністю ігнорувати. Віримо, що сухе голодування, хоч це занадто радикальний спосіб привернення уваги світу, завершиться її звільненням і відновленням в Україні“, – розповів один з організаторів акції Ігор Волошин.

Євген Денисович доповнив: „Сам я росіянин, але з 1980-их років живу в Україні. Мені прикро, що Росія опустилася до такого рівня, що підтримує Путіна. Тому я хочу сказати „Ні“ хоча б своєю приступністю тут“.

вальників і відвели їх до авта. Інші активісти продовжили пікет.

Напередодні під час акції проти кримінального переслідування Н. Савченко поліція затримала у центрі Москви 35 осіб. Ще на день раніше було затримано п'ятьох активістів, які влаштували пікет на підтримку Н. Савченко біля будівлі Федеральної служби безпеки на Лубянській площі. („Українська правда“)

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ

10 березня поліція затримала сімох учасників пікету на підтримку Надії Савченко. Серія поодиноких пікетів на її підтримку відбулася в Петербурзі на пішохідній частині Малої Конюшенної вулиці. Поліція заявила, що учасники акції не дотримувалися мінімально допустимої відстані, тобто перебували один від одного ближче, ніж за 50 метрів.

Кілька десятків людей стояли з плакатами: „Свободу Надії Савченко!“, „Не дайте померти Надії!“, „Свободу Савченко, слава Україні!“. Проти акції виступали активісти Національного визвольного руху. (Bi-Bi-Ci)

ТАЛЛІН

Українці та естонські активісти провели пікет „Free Savchenko“ навпроти будівлі Посольства Росії. Близько 15 осіб прийшли з прапорами, плякатами і скандуванням „Свободу Савченко!“, „Свободу Сенцову!“, „Путіну – трибунал!“. Кілька місцевих російськомовних жителів провокували пікетників

50-і Річні Збори членства

відбудуться

в Українському Народному Домі
при 142 Second Avenue, New York, NY

у неділю, 3 квітня 2016 року,
о 2-й год. пополудні

Реєстрація починається о 1 год. пополудні.

Пропозиції до Номінаційної Комісії не будуть прийматися
під час Зборів.

В обороні Надії Савченко висловилися відомі політики і вчені

Гіларі Клінтон: „Приєднуюся до голосів у всьому світі, які закликають до негайного звільнення українсько-го політика і колишнього службовця Військово-повітряних сил Надії Савченко з її незаконного ув'язнення в Росії. Надію затримали проросійські бойовики у східній Україні у червні 2014 року, після чого незаконно перевели до Росії. З того часу її утримують на підставі сфабрикованих звинувачень. Росія повинна скасувати всі звинувачення і негайно звільнити її. Вона повинна також виконати всі свої зобов'язання, що випливають з Мінських угод для закінчення конфлікту у східній Україні, в результаті якого тисячі людей загинули і понад півтора мільйона стали біженцями. Я стою пліч-о-пліч з Надією і українським народом, як і завжди виступала на захист прав жінок і всіх людей, що страждають від несправедливості по всьому світу“.

З закликами про звільнення Надії Савченко виступили претенденти на номінацію в президенти США від Республіканської партії: сенатор від штату Техас Тед Круз та губернатор штату Огайо Джон Кейсик. („Голос Америки“)

Постійний представник США при ООН Саманта Павер: „Утримання Савченко під вартою демон-

струє кричущу неповагу Росії до своїх зобов'язань по мінським угодам. Савченко, також як і інші українці, незаконно утримувані сепаратистами і Росією, повинні бути звільнені. Її необхідно повернути в Україну, щоб вона працювала разом зі своїми колегами в Раді і будувала краще майбутнє для своєї країни. Ми закликаємо Росію звільнити її без зволікань“. (Посольство США, Київ)

Голова комітету Сенату США з питань Збройних сил Джон Маккейн: „Надія Савченко була захоплена і нелегально переправлена через кордон в Росію, де проти неї висунули необгрунтовані звинувачення, але не припиняла виступати проти корупції і беззаконня авторитарного путінського режиму і продовжує боротися за демократію, права людини, свободу слова і верховенство права для українського і російського народів. Я приєднуюся до українців у той момент, коли вони благають світ відкрити очі на несправедливість щодо Савченко та багатьох інших в руках Володимира Путіна“. З закликами про звільнення Надії Савченко виступили претенденти на номінацію в президенти США від Республіканської партії: сенатор від штату Техас Тед Круз та губернатор штату Огайо Джон Кейсик. („Голос Америки“)

Доктор філософських наук, професор, академік Мирослав Попович:

„Мабуть, ми всі зітхнули з полегшенням, коли дізналися, що Надія припинила сухе голодування. Я би сказав, що це ціла сторінка у Книзі буття, яку ми перегорнули, хоча зрозуміло, що історія ще не закінчена і не знати, як вона закінчиться. Але можна сказати, що за розвитком подій, затамувавши подих, стежили люди різних поглядів, різних уподобань. Це свідчить про те, що Надія нам відкрила очі на багато речей, яких ми до того не знали: як любити свою країну, як любити свій народ, як боронити свою гідність“. („24 канал“)

Заступник провідника Лейбористської партії Австралії, член парламентської опозиції Таня Пліберсек: „Лейбористська партія Австралії глибоко стурбована неспроможністю Росії звільнити заручників і незаконно утримуваних осіб, як це передбачено Мінськими домовленостями, укладеними більше року тому. Це стосується й видатної української льотчиці, члена українського парламенту Надії Савченко, яку понад 18 місяців Росія утримує під вартою“.

57 депутатів Європейського парламенту звернулися з листом до Верховного представника ЄС із закордонних справ і політики безпеки Федеріки Моґеріні із закликом ініціювати на рівні ЄС введення персональних санкцій проти осіб, причетних до викрадення та незаконного кримінального переслідування Надії Савченко.

Великобританія, Литва, Польща, Румунія і Швеція підтримали ідею накладення санкцій на осіб зі „списку Савченко“, повідомили у фундації „Відкритий діалог“.

„Ми закликаємо Федеріку Моґеріні та компетентні органи ЄС не допустити повторення ситуації, що відбулася з Сергієм Магнітським, коли санкції проти осіб, причетних до його переслідування, були введені тільки після смерті політичного в'язня“, – вважають у фундації.

У „Відкритому діалозі“ також зазначили, що доки залишається шанс для порятунку життя Н. Савченко та її звільнення, світова громадськість в знак солідарності задля вироблення ефективного механізму впливу на Росію повинна жорстко відповісти на беззаконня, яке здійснює російська влада. Активісти додали, що санкції повинні ввести також Австралія, Канада, США, Японія та інші демократичні країни світу. („24 канал“)

Оля Грод призначена тимчасовим виконавчим директором КУК

ОТАВА. – Екзекутивний Комітет Конгресу Українців Канади (КУК) призначив Олю Грод на посаду тимчасового виконавчого директора КУК, починаючи з 7 березня цього року.

Останні шість років О. Грод працювала на посаді виконавчого директора Українського Національного Об'єднання Канади (УНО). Вона залишається активним провідником і організатором в українській громаді Канади, має глибокі знання української грома-

ди по всій Канаді.

О. Грод відповідатиме за координацію всіх програм КУК, організацію XXV Трирічного конгресу, який відбудеться у Реджайні, Саскачеван, з 29 вересня по 2 жовтня 2016 року, відзначення 125-річчя імміграції українців до Канади і надання загальної підтримки екзекутиві та Раді директорів КУК.

О. Грод одружена з д-ром Ярославом Гродом. Вони мають дві дочки в Торонто.

КУК

Ми святкуємо...

(Закінчення зі стор. 6)

говістити іншим про воскреслого Христа. Наші парафіяльні спільноти повинні стати місцем зустрічі з живим Христом, який запрошує нас до цього. „Це день, що його сотворив Господь, возрадуємося і возвеселімося в ньому!“. Покликанням кожного з нас є нести цю радість зустрічі з воскреслим Христом іншим. Чи ми зможемо ділитися цією особистою зустріччю з воскреслим Христом з нашими сім'ями, друзями, та з іншими людьми, яких ми зустрічаємо в нашому щоденному житті? Нехай ця радість перебуває у кожному з нас у цей Пасхальний ранок і випромінюється в нашому житті! Нехай Боже Милосердя освітлює наше життя та усі наші вчинки!

Наша щира молитва лине до воскреслого і живого Господа про мир і благодать для вас усіх, ваших близьких та для всіх наших братів і сестер у світі!

Стефан Сорока,
Митрополит Української Католицької Церкви у США, Архiepіскоп Філадельфійський для українців
Річард Семінак,
Єпископ Чиказької єпархії св. Миколая
Павло Хомницький,
Єпископ Стемфордської єпархії
Богдан Данило,
Єпископ Пармської єпархії св. Йосафата
Іван Бура,
Єпископ-помічник Філадельфійський

Великдень, 2016

УНСоюз оголошує приділ стипендій та нагород студіюючій молоді на академічний рік 2016-2017

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу принайменше два роки до 1-го червня 2016 року
- Під час останніх двох років, мати полісу принайменшої вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийняті на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2016 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку „Наші Пільги“ на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UkrainianNationalAssociation.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3011

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати: **973-292-9800 дод. 3042**

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

**ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ТА РЕДАКЦІЇ „СВОБОДИ“ і THE UKRAINIAN WEEKLY**

– с к л а д а ю т ь –

ЧЛЕНАМ ГОЛОВНОГО УРЯДУ, ГОЛОВАМ ОКРУГ,
СЕКРЕТАРЯМ ВІДДІЛІВ та ЇХНІМ УПРАВАМ,
ВСІМ НАШИМ ЧЛЕНАМ,
ПЕРЕДПЛАТНИКАМ і ЧИТАЧАМ

найкращі побажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

Радісних Свят

Воскресіння Христового

родині, приятелям, знайомим,
головному урядові унсоюзу,
працівникам, управам округ
та відділів

щиро бажають

Стефан і Святослава Качарай
з родиною

РАДІСНИХ СВЯТ

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

родині, приятелям і знайомим,
Головному Урядові УНСоюзу, Головам Округ
і Секретарям Відділів та їхнім управам

щиро бажає

ХРИСТИНА КОЗАК
з родиною

WISHING ALL A HAPPY EASTER!

**БАЖАЄМО МИРНИХ І РАДІСНИХ
ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ!**

THE BOARD OF DIRECTORS - UKRAINIAN NATIONAL FOUNDATION, INC .
WITH THE MANAGEMENT AND STAFF OF
SOYUZIVKA. HERITAGE CENTER, KERHONKSON, NY

HOPE TO SEE YOU THIS SUMMER!

Call - (845) 626-5641

**Векике Плем'я „Сіроманців”
29-ий Курінь Старших Пластунів та
29-ий Курінь Пластунів Сеніорів**

**З нагоди Світлого Празника
Воскресіння Христового вітає
Начального Пластуна
д-ра Любомира Романкова**

**Проводи Головної Ради і Головної Булави
Усі Крайові Пластові проводи та вітаєм
усіх друзів Сіроманців в Аргентині, в Америці,
в Канаді, в Німеччині, в Польщі, та на Україні.**

Всім бажаєм радісних Свят

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

**УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА**

*Дирекція, керівництво та співробітники
Української Національної
Федеральної Кредитової Спільки
вітаяють наших дорогих членів,
громаду та український народ
зі світлим Великодніми Святами!*

*Хай мир у серці Вашому панує.
Хай ангел Божий щастя Вам дарує.
Ісус Христос здоров'я шле з небес —*

***Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!***

**З НАГОДИ СВІТЛОГО СВЯТА ВОСКРЕСІННЯ,
Крайова Пластова Старшина в Америці вітає
Весь український народ на рідних землях і в діаспорі,
Ісаків українських церков і духовенство
Український уряд
Начального Пластуна
Проводи Головної Пластової Ради і Головної Булави
Крайову Пластову Старшину в усіх країнах де існує Пласт
І всю пластову родину.**

**Нехай чудесне св'ято Великодня принесе любов та світло
у Вашу родину, щирість та добро у взаємини!
Нехай Боже благословення буде запорукою миру на нашій
землі, здійснення найзаповітніших сподівань!**

***Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!***

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА США

**Самопоміч (Н.Дж.)
Федеральна Кредитна Спілька**

Вітаємо з Великоднем!

**1-888-BANK-UKE
www.bankuke.com**

CLIFTON (PRINCIPAL) OFFICE
851 ALLWOOD RD
CLIFTON, NJ 07012
973-471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 DAYTON AVE
CLIFTON, NJ 07011
973-772-0620

З ІСТОРІЇ ПІДПІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

Перша докторська дисертація про ОУН

Осип Зінкевич

Від часу постанови ОУН про її історію та діяльність опубліковано багато праць. Більшість з них мають ознаки тенденційності й висвітлюють окремі події з точки зору однієї чи другої ОУН після розколу організації у 1940 році. Відсутня будь-яка дослідницька праця про діяльність обох ОУН у повоєнних роках – ОУН під проводом полк. Андрія Мельника та ОУН на чолі зі Степаном Бандерою. Зате є багато публікацій про боротьбу і діяльність УПА. Вочевидь, публікації про ОУН не з'являлися з конспіративних причин. До 1991 року, року розпаду СРСР, було неможливо розсекречувати імена діячів націоналістичного підпілля в Україні та Польщі й оприлюднювати подробиці їхньої діяльності. Але чомусь і після проголошення незалежності України, коли вже був доступ до розсекречених документів колишнього КГБ, публікації про діяльність обох ОУН у повоєнні роки та боротьбу комуністичних режимів з ними не з'явилися.

Дивним може виглядати, але це саме так – не український, а польський історик і дослідник Марцін Маєвський взявся за дослідження й вивчення українського націоналістичного підпілля в повоєнний період у Польщі й Україні та боротьби з ним комуністичної влади.

М. Маєвський народився 1974 року, з 2000 року – співробітник польського Інституту пам'яті народої (ІПН) у Варшаві, член польсько-української і польсько-російської історичних робочих груп, автор наукових праць про польське підпілля та депортацію польських громадян з Західної України і Білорусі, про воєнні дії Українського Легіону Самооборони в 1943-1945 роках, статей про ген. Петра Самутину, Петра Дяченка, Миколу Чоботарева, Теодора Дака та багатьох інших. В листопаді 2015 року М. Маєвський захистив в Інституті політичних студій при польській Академії наук у Варшаві докторську дисертацію на тему „Контррозвідка Польської Народної Республіки супроти Організації Українських Націоналістів Андрія Мельника в 1944-1989 роках“. Дисертація має значний обсяг – 760 сторінок дрібного друку.

Дисертацію М. Маєвського можна вважати за першу комплексну історію однієї частини ОУН, у якій широко й докладно представлено не відому дотепер діяльність цієї організації у повоєнних роках на території Польщі та України.

У цій науковій праці впадає в очі відмінність у цитованих документах між архівними матеріалами Міністерства державної безпеки Польщі з боротьби з націоналістичним підпіллям та МДБ СРСР і УРСР. В усіх розсекречених документах і матеріалах колишніх польських спеціальних служб, які тепер зберігаються в Інституті пам'яті народої, вживаються справжні й прибрані імена агентів, а також їхні різні псевдоніми. На відміну від польських, у радянських документах вживаються лише псевдоніми агентів, а справжні й прибрані імена залишаються дотепер засекреченими й невідомими.

З дисертації М. Маєвського вперше довідуємося, хто були зв'язкові й кур'єри ОУН, хто їх готував і вислав до Польщі та в Україну, хто з них не витримав і пішов на співпрацю зі спецслужбами, коли саме існували фіктивні ОУН та багато іншої інформації. Можна не сумніватися, що декому з живих ще членів усіх трьох ОУН буде прикро і боляче довідуватися про декого зі своїх знайомих, учасників нашого громадського і політичного життя та приїжджих з України, які, замаскувавшись, були агентами польських і радянських спецслужб. Справжні прізвища кількох з них у цій статті не оголошуються.

Дисертація М. Маєвського є науковою працею, написаною об'єктивно, без жодної тенденційності чи упередження до українського націоналістичного руху та української справи. Дослідник використовує в першу чергу джерельні матеріали, розсекречені документи колишніх служб безпеки Польщі та УРСР.

У багатьох читачів цієї статті виникатиме цілком логічне запитання: чому М. Маєвський обрав предмет свого дослідження якраз ОУН під проводом полк. А. Мельника, а не ОУН під проводом С. Бандери чи, скажімо, УГВР? І він відповідає на це запитання: „Активність ОУН(м) у Польщі після Другої світової війни, а також дії Служби безпеки, спрямовані на ліквідацію цієї організації, – це не відома історикам тема, а звичайним читачам зовсім незна. Аж ніяк це не виникає з факту, що ця тема була табу. Радше будь-які деталі таємних архівів секретні служби ретельно приховували. Ця тема (про діяль-

ність ОУН(м). – О. З.) взагалі не існувала в історіографії...“. Саме тому він і обрав для своєї дисертації цю тему. М. Маєвський є істориком, який спеціалізується на історії українського визвольного, націоналістичного руху. Як працівник польського ІПН у Варшаві, він побачив, скільки в архівах цієї інституції зберігається нікому не відомих документів і матеріалів про діяльність ОУН(м) і боротьбу з нею польських і радянських спецслужб. Збираючи документальні матеріали якраз про цю організацію, він працював над розсекреченими документами також у відділеннях ІПН у Любліні, Кракові, Познані, Ряшеві, Лодзі, над розсекреченими архівами колишнього КГБ у Києві, Львові, Луцьку, Тернополі й Івано-Франківську, а також над невеличкою селективно підбраною частиною розсекречених українських документів у Москві. Без перебільшення можна ствердити, що жоден інший український чи чужоземний дослідник не зумів вивчити таку величезну кількість розсекречених документів про три відлами ОУН, УГВР і Української Національної Івардії отамана Тараса Бульби-Боровця. У висліді цих студій після виснажливої і клопіткої праці і з'явилася ця дисертація, за яку молодий історик отримав звання доктора історичних наук.

Дисертація М. Маєвського складається з дев'яти розділів. Перший і дев'ятий розділи можна вважати додатками до основної теми. Перший розділ – це історія Української Військової Організації і висвітлення діяльності ОУН у передвоєнних роках, а дев'ятий – це матеріали про діяльність ОУН(б), ОУН(з), ЗП УГВР, а також УНГ Т. Бульби-Боровця і боротьбу з ними польських і радянських спецслужб. Історію ОУН(м) М. Маєвський розпочинає з II Великого Збору ОУН 1938 року, коли полк. А. Мельник був обраний головою Проводу. Тоді ж з'являється й назва „мельниківці“. У дисертації пишеться про всі великі збори обох ОУН, діяльність організації у Польщі, „архів О. Сеніка“, інформаторів польської поліції, розкол ОУН, похідні групи, протигорства між обома організаціями. Основна частина дисертації – це діяльність ОУН(м) і боротьба з нею у повоєнних роках на території Польщі та України. Тут знаходимо також аналогічну інформацію про інші націоналістичні організації. Уся інформація та всі імена, згадані у цій статті, подаються за текстом дисертації М. Маєвського.

„Архів О. Сеніка“ вдалося розкрити за допомогою польського агента у Чехо-Словаччині Кжимовського („Олаф“). „Архів“ не зберігся, і не відомо, чи той, який був переданий Польщі, був оригіналом чи зфальшованою копією.

Цікавою є організація втечі С. Бандери з тюрми на Святую Хресті. Її організував відомий член ОУН, який водночас був інформатором польської поліції. В останню хвилину С. Бандеру перевели до тюрми на Вронках, і втеча не вдалася. Згідно з розсекреченими матеріалами, у 1934 році в Польщі було заарештовано понад 800 членів ОУН, 1937 року – на Волині 140, на Сокальщині – 44, на Жовківщині – 35. Цікавою є інформація про вбивство Омеляна Сеніка і Миколи Сціборського у серпні 1941 року. У той час у Житомирі разом з ними був О. Ольжич, а також К. Полуведько, як пізніше виявилось, більшовицький агент, тому й не виключено, що до вбивства веде і „більшовицький слід“. У червні 1951 року радянський генерал Павло Судоплатов („Валюх“), вбивця Євгена Коновальця, допитував схопленого керівника СБ ОУН(б) Мирона Матвієйка („Усмїх“). На вимогу слідчого М. Матвієйко називав імена провідних членів організації та їхні адреси в Німеччині. Коли він назвав одне з прізвищ, П. Судоплатов зупинив М. Матвієйка й запитав: „Чи це той член Проводу ОУН, котрий організував у 1941 році в Житомирі вбивство членів мельниківського Проводу ОУН Сціборського Миколу і Сеніка Омеляна?“. На що М. Матвієйко, не замислюючись, відповів: „Так, це він“.

Зв'язкові, кур'єри й емісари націоналістичних організацій

Після Другої світової війни між військовими і політиками США та Англії були розбіжності щодо Радянського Союзу. Велика частина військових були прихильниками війни з СРСР. Їхню позицію було підкріплено промовою недавнього прем'єра Великобританії Вінстона Черчіля у березні 1946 року у місті Фултон, Мізурі, у якій він назвав комунізм найбільшою загрозою світові у світі. Якраз ця промова В. Черчіля започаткувала „холодну війну“ між

двома світами – демократичним і комуністичним. Виразніше окреслювалася перспектива третьої світової війни. Беручи це до уваги, військові обох країн розпочали інтенсивну розвідувальну діяльність у країнах комуністичного блоку, вербуючи до цієї діяльності націоналістичні й інші емігрантські організації з цих країн.

З 1945 року обидві ОУН, з надією на війну, перекидали до Польщі та в Україну своїх членів як репатріантів з фальшивими документами. Почавши з 1946 року, ОУН(м) встановила контакт і співпрацювала з американськими розвідувальними органами, а ОУН(б) – з англійськими. Для висилки на Схід рекрутовано людей з військовим вишколом, серед яких були колишні учасники Українського Легіону Самооборони (УЛС) та Дивізії „Галичина“.

Вишколом репатріантів, зв'язкових, кур'єрів та емісарів в ОУН(м) займалися „Марко“, „Гуцул“ (Михайло Білейчук-Панасюк) та Ярослав Гайвас, після їхньої еміграції до США ці справи і зв'язок з американською розвідкою взяли на себе інж. Осип Бойдуник, д-р Степан Сулятицький („Доктор“), Максим Скорупський („Макс“) та Віктор Вінич („поручник Петро“). Розвідувальними справами зі сторони американців керували колишні полковники УНР П. Самутин і А. Кмета. Під час цієї співпраці виникали принципові розходження, зокрема з американцями. Представники ОУН(м) погоджувалися на співпрацю, щоб отримати потрібні фінанси й ресурси (радіостанції, засоби тайнопису) для розвідувальної діяльності, а також, і в основному, для поширення своєї організаційної мережі. Співпраця ОУН(м) з американською розвідкою тривала до початку 1950-их років, а відтоді розпочалася співпраця з нею також ЗП УГВР. До 1954 року тривала співпраця ОУН(б) з англійською розвідкою, а в роках 1956-1957 – з італійською. З початку 1950-их з американською розвідкою співпрацювала також УНГ Т. Бульби-Боровця.

Автор дисертації досить докладно, а в деяких місцях і детально пише про кур'єрів цих організацій. Серед названих кур'єрів ОУН(м) є близькі товариші автора цієї статті – Андрій Губаль („Андрійко“), найбільш успішний, який декілька разів переходив кордони і щасливо повертався, переїхавши до США, оселився неподалік Нью-Йорку; Дмитро Фурманець („Лесик“); Анатолій Домарацький („Олег“), який, прибувши до США, працював у друкарні часопису „Свобода“; Микола Лемкевич („Капуста“), шкільний товариш автора цих рядків, якому не пошастило, його схопили на польському кордоні, передали советам, після довголітнього ув'язнення жив у рідному селі Стецева на Снятинщині. З-за кордону до Польщі і в Україну з фальшивими документами і на постійне перебування для організаційної і розвідувальної діяльності було перекинуто членів ОУН(м): у 1946-1950-их роках: В. Феника („Карий“), М. Данилюка („Горислав“), Ф. Шагана („Зірний“), К. Копиловського („Котьо“), Б. Феника („Остап“), В. Іванова („Похмурий“), Ф. Бондарука („Остап“), М. Остапчука („Клим“), М. Журавецького („Ромко“), М. Проховського, І. Фарботника, І. Котульського („Човен“), Я. Остапчука („Борсук“), В. Кузьму („Мама“), В. Ковальського („Шелест“), А. Сосновського, В. Пісоцького, В. Рибак, Ю. Струтинського, Т. Дака, Т. Горгоня та ін.

На початку 1950-их років до Польщі було вислано кур'єрів УНГ Т. Бульби-Боровця: Якова Палюха („Вацек“), Кліма Решетила („Зигмунд“), Василя Короля. 14 травня 1951 року з англійського літака було скинуто парашутами в районі Тернополя керівника СБ ОУН(б) Мирона Матвієйка („Усмїх“), а разом з ним – „Вереса“, „Євгена“, „Паганіні“, „Лева“, а також „Бронека-Славка“, котрий був засекреченим агентом польських спецслужб. Рік перед тим фіктивна ОУН(б) в Польщі вислала його до Мюнхену, його перекинули до Англії, де він підготував кур'єрів цієї організації для висилки в Україну. При допомозі „Бронека-Славка“ їх усіх майже зразу схопили агенти КГБ, переодягнені у воїнів УПА. У 1955 році було вислано до Польщі групу кур'єрів ОУН(б), які загинули у перестрілці на кордоні з ЧСР, 1959 року – вислано кур'єрів, які пройшли розвідувальний вишкіл в Італії, – К. Навроцького („Чорнота“), М. Давидюка („Бистрий“), І. Ганяка („Ворон“). Перед цим вони особисто зустрілись у Лінці з С. Бандерою і Григорієм Васьковичем, від яких отримали фальшиві документи, портативну радіостанцію, засоби тайнопису.

До Польщі та України вислано також представників ЗП УГВР: у травні 1951 року з американського літака скинуто на територію України В. Охримовича, котрий, відмовившись від співпраці з КГБ, був засу-

(Закінчення на стор. 15)

Перша докторська...

(Закінчення зі стор. 14)

джений до смертної кари. У 1952 році були вислані до Польщі Ю. Стеф'юк і Л. Чепіль („Орест“), у 1954 році – радист „Максим“ („Беркут“).

Вербування агентів спецслужб. Фіктивні ОУН

У 1944 році міністерства внутрішніх справ і державної безпеки СРСР випрацювали нову систему боротьби з обома ОУН і УПА, вербуючи до співпраці захоплених членів націоналістичного підпілля, застосовуючи проти них удосконалені тортури, психологічний тиск, погрози карою смерті, шантаж долею рідних. До цієї системи входило також творення фіктивних ОУН, підконтрольних польським і советським спеціальним органам. Завербовані поділялися на агентів, співробітників та інформаторів. Агенти отримували велику заробітну платню. У Польщі вирізнялися застосуванням тортур молоді офіцери спеціальних служб Броніслав Врублевський, Януш Мазурок і Юзеф Пенар, фахівці у справах ОУН. Деякі члени і кур'єри обох ОУН, ЗП УГВР і УНГ після схоплення під тиском були завербовані до співпраці з польськими і радянськими спецслужбами. Серед них вирізняються члени ОУН(м) Володимир Ковальський („Шелест“, справжнього прізвища не оголошується) і Володимир Феник („Карий“) та члени ОУН(б), які не були кур'єрами, – Леонід Лапінський („Богуслав“, „Зенон“), Тиміш Білінський („Томек“) і Святослав Панчишин („Дорошенко“), про агентурну діяльність котрих слід дати докладнішу інформацію.

Серед них найколючоритнішим агентом був В. Ковальський („Шелест“, „Болеслав“, „Маріюш“, „Волинський“), який народився 1922 року на Тернопільщині, служив у Червоній армії, закінчив курси радистів, у період німецької окупації деякий час служив в українській поліції, 1943 року перебував у лавах УЛС, а пізніше в Дивізії „Галичина“, після війни пройшов курс радиста в американській розвідці. 1947 року під іменем Володимир Ковальський разом з Богданом Феником був перекинутий до Польщі, мав займатися організацією мережі ОУН(м) і розвідувальною справою. Для зв'язку використовував радіостанцію та засоби тайнопису. Його зв'язковим у Мюнхені був С. Сулятицький („Доктор“), член проводу цієї організації. 30 квітня 1950 року був схоплений у Кракові, не витримав тортур, тиску і шантажу долею родини й погодився на співпрацю. Під наглядом і диктатом польської служби безпеки передавав до Мюнхену спрепаровану органами безпеки дезінформацію про ОУН(м) в Польщі та розвідувальні матеріали. Влітку 1953 року, не підозрюючи, що В. Ковальський завербований, Провід ОУН(м) призначив його тереновим керівником цієї організації у Польщі.

Маючи запевнення, що він не розконспірований, польські й советські органи безпеки вирішили перекинути його до Мюнхену. 26 жовтня 1955 року в супроводі польського майора Мазурка і советського полковника Настюкова його доставлено до кордону, який для нього був відкритий, і він „втїк“ до Західної Німеччини. Там контактувався з С. Сулятицьким, його невдовзі легалізували, і він увійшов у коло довірених осіб ОУН(м). Інформував польські й советські спецслужби про діяльність цієї організації, членів проводу, їхні особисті проблеми, збирав інформацію про інші політичні та громадські організації. 1964 року брав участь у V Великому Зборі ОУН у Люксембурзі, де був обраний членом Військової та Краєвої референтур. Зібрав тексти доповідей, виголошених на з'їзді, прізвища і псевдоніми обраних членів проводу і передав польським органам безпеки. На VII ВЗУН у 1970 році в Лондоні автор цієї статті познайомився з В. Ковальським, пізніше зустрічався з ним декілька разів у Мюнхені й навіть зупинявся у нього. Ані своїм виглядом, ані поведінкою, ані способом розмови він не викликав жодної підозри. На IX ВЗУН у 1979 році й на X у 1984 році був обраний членом ПУН, а на XI у 1988 році – радним Голови Проводу. 1984 року після смерті батька В. Ковальський призупинив зв'язок з польськими контррозвідкою, хоч не відомо, чи зупинив цей зв'язок також з советськими органами безпеки.

Польські і советські спецслужби вважали понад 30-річну агентурну діяльність В. Ковальського своїм найбільшим успіхом. Це, мабуть, унікальний випадок, коли людина була протягом стількох років агентом чужих спецслужб і не була розкрита.

Другим важливим агентом спецслужб був Володимир Феник („Карий“, „Адам“), який походив з-під Перемишля. 1941 року брав участь у похідній гру-

пі ОУН(м) під проводом Т. Бак-Бойчука, згодом був старшиною Дивізії „Галичина“, перебував у полоні у Ріміні, де керував мережею цієї організації. Співпрацівник американської розвідки. Перекинутий до Польщі для розвідувальної діяльності й розбудови підпілля ОУН(м). Заарештований у червні 1949 року, підданий нечуванам тортурам (опис яких зберігається в архіві ІПН), під тиском погроз засудити на кару смерті його брата Богдана і батька, після цілковитого виснаження 4 липня підписав заяву про співпрацю і став агентом „Адамом“. Стежачи за провідними членами проводу ОУН(м), спецслужби отримали інформацію, що краєвий референт цієї організації С. Сулятицький не задоволений зі співпраці з американцями, і вирішили його завербувати, використавши для цього В. Феника („Адам“), його знайомого з воєнних часів. Наприкінці травня 1955 року під наглядом польських і радянських офіцерів „Адам“ „нелегально“ перебрався до Західної Німеччини. Після кількох зустрічей з С. Сулятицьким зізнався, що він представник КГБ УРСР (а не Польщі), і запропонував йому співпрацю з КГБ. С. Сулятицький одразу ж на це „погодився“, про що невдовзі повідомив полк. А. Мельника і німецьку розвідувальну агенцію Гелена. Також він зразу повідомив тайнописом В. Ковальському, керівникові ОУН(м) у Польщі, не знаючи, що той уже п'ять років є агентом польських спецслужб, що В. Феник („Адам“) є агентом КГБ. В. Ковальський негайно доповів про це польським спецслужбам, ті, зрозумівши, що він не розконспірований, вирішили вислати його до Німеччини для агентурної діяльності.

Польським і советським спецслужбам вдалося створити три фіктивні організації ОУН(б): дві у Польщі та одну дещо пізніше в Україні. У Польщі керівником фіктивної ОУН(б) був Леон Лапінський („Богуслав“, „Зенон“). Л. Лапінський керував III округом СБ ОУН(б) у Польщі, заарештований у серпні 1948 року, після виснажливих допитів у жовтні того ж року підписав заяву про співпрацю і став агентом „Зеноном“. На доручення польських органів безпеки він очолив фіктивну мережу ОУН(б) у Польщі, підтримував контакт з референтом краєвих справ цієї організації Богданом Підгайним („Аскольд“). Його завданням було виявлення членів обох ОУН і воїнів УПА. З допомогою „Зенона“ та інших завербованих агентів польським і советським спецслужбам вдалося розкрити мережу обох ОУН у Польщі й Україні. 1954 року відбулися масові арешти членів обох організацій, і фактично ці організації перестали існувати у цих країнах. Того ж року й закінчилася агентурна діяльність Л. Лапінського.

У Польщі другою фіктивною ОУН(б) керував у 1970-их-1980-их роках Тиміш Білінський („Томек“). Завербований ще у 1957 році, він виїжджав за кордон, де зустрічався з Я. Стецьком, С. Ленкавським, І. Кашубою, В. Ковальським, В. Олесковим, І. Дмитровим, у 1971-1972 роках зустрічався з приїжджим до Польщі Андрієм Гайдамакою та іншими. Здобувши повну довіру керівників цієї організації, був призначений першим заступником Голови ОУН(б) та її керівником у Польщі. Його агентурна діяльність, мабуть, не була розкрита цією організацією до кінця його життя в 1988 році.

1967 року КГБ випрацювало агентурну програму „Бумеранг“ для створення в Україні фіктивної підпільної організації бандерівської орієнтації. Така організація була створена 1975 року, її очолив львівський лікар Святослав Панчишин, який працював у Києві і якого завербував до співпраці з КГБ Т. Білінський („Томек“). Не підозрюючи, що С. Панчишин є агентом КГБ, Провід ОУН(б) призначив його керівником ОУН(б) і СБ цієї організації в Україні. Ця фіктивна організація понад 20 років надсилала спрепаровані КГБ дезінформації до централі ОУН(б) в Мюнхені. Вона проіснувала до 1988 року, коли у Києві на спеціально влаштованій прес-конференції було розкрито її агентурну діяльність.

Арешти і розстріли

У Польщі до 1953 року членів обох ОУН і їхніх кур'єрів та емісарів, які відмовлялися від співпраці зі спецслужбами, засуджували до смертної кари, в УРСР – до тривалих термінів ув'язнення. Про деяких з цих людей згадується в дисертації. У 1950-их роках були засуджені на кару смерті члени і кур'єри ОУН(м): Я. Остапчук-Заремба („Борсук“), Ю. Струтинський-Лабецький, Т. Горгонь, керівник ОУН(м) у Львівській області студент Ілля Саврук, а Б. Феник („Остап“) і П. Глинь („Обережний“) були засуджені на 25 років таборів кожен, Т. Дак-Паковський – на 15 років. У 1951 році засуджено у Луцьку на терміни від 10 до 25 років ув'язнення 21 члена цієї органі-

зації на чолі з П. Мельником. На Тернопільщині були заарештовані члени теренового проводу цієї організації: Я. Пастушенко, В. Мазурок, В. Макар, І. Войтович, О. Сороківська, А. Посполит, П. Палій, С. Аксентук („Борис“), М. Пасічник („Грім“), А. Мирус, С. Тетерин („Шкляр“), Ф. Росоловський („Зоряний“), Г. Козубська-Шабурська та багато інших. 1956 року КГБ викрило на Тернопільщині 205 членів ОУН(м).

Наприкінці 1940-их і в 1950-их роках було заарештовано у Польщі та в Україні членів ОУН(б): К. Козенка, військового референта М. Онишкевича („Орест“), референта СБ П. Федорева („Дальний“), З. Камінського („Дон“), керівника СБ проводу ОУН(б) М. Матвієйка („Усміх“), членів проводу цієї організації в Україні В. Галасу і В. Кука, а також І. Ганяка („Ворон“), М. Давидюка та багатьох інших.

Заключне слово

У країнах Заходу і зокрема серед української діаспори було уявлення про всемогутність КГБ. Дисертація М. Маєвського і подані у ній численні документальні матеріали цілковито заперечують цю тезу. Сила КГБ і підлеглих йому польських органів безпеки полягала у насильницькому залучуванні до співпраці захоплених членів обох ОУН та їхніх закордонних зв'язкових і кур'єрів. Тортури, психологічний тиск, погрози карою смерті, шантаж долею рідних змушували декого до співпраці, хто витримував тортури, того ламали шантажем долею сім'ї. Майже всі спроби завербувати окремих націоналістичних діячів за кордоном, використовуючи для цього рідних і близьких, які залишилися в Україні або Польщі, не мали жодного успіху. Підготовкою вербування займалася низка агентів і спеціалістів. У дисертації подаються приклади наміру вербування членів Проводу ОУН(м) С. Сулятицького, В. Мулика, прихильників цієї організації о. П. Дубицького, а також провідних членів ОУН(б) і ЗП УГВР – о. І. Гриньоха, Є. Штендери, сина Льва Шанковського Ігоря. Для зв'язку з Проводом ОУН(м) у Мюнхені було вислано агентів польських і советських спецслужб, а також завербованих членів цієї організації – В. Ковальського („Шелест“), „Яроша“, В. Феника („Адам“), до Парижу – „Славського“, О. Стопінську („Ірина“), Вероніку Щур („Віолетта“, яка 1968 року переїхала з Парижу до Італії, там вийшла заміж і зірвала зв'язки з органами), „Тополева“, „Чорного“, А. Гуменецьку („Таня“), Т. Гурка („Далекий“), М. Орестовича („Богдан“).

На доручення КГБ польські спецслужби збирали інформацію, зокрема компрометуючу (якщо така була) на провідних членів ОУН(м) – Я. Гайваса, Я. Маковецького, Т. Бак-Бойчука, Б. Кентержинського, на членів ОУН(б) – О. Тюшку, Євгена і Володимира Стахових, І. Кашубу, І. Оліяра, на члена УНГ Л. Василюка та багатьох інших. Незважаючи на шалені зусилля, нікого з цих осіб їм не вдалося завербувати. І хоча членом проводу ОУН(м) був агент спецслужб В. Ковальський, а членом проводу ОУН(б) такий самий агент Т. Білінський, хоча фіктивні націоналістичні організації надсилали дезінформацію про становище в Україні, про самвидав та стан українців у Польщі, все ж ОУН(м) та ОУН(б) переборювали шалений тиск на них, на їхніх провідних членів, долали багато штучно створених агентурою труднощів і продовжували свою діяльність. З перспективи часу можна дивуватися, скільки одна з найбільших імперій світу та підконтрольні їй Польща й УРСР витрачали зусиль на боротьбу з українськими націоналістичними організаціями за кордоном. Це було не що інше, як параноїдальний страх цієї імперії перед словом правди. На її території ця боротьба зі словом правди велася силою і терором. Декого з членів і кур'єрів ОУН(м) та ОУН(б) їм вдалося завербувати, декого знищити, тому на початку 1960-их років ці організації в Україні практично вже не діяли, але наш народ, більш чи менш озайомлений з їхньою діяльністю, не втрачав віри і надії, що терористичній параноїчній імперії під назвою СРСР раніше чи пізніше настане кінець.

У процесі підготування цієї статті у її автора постійно виникали сумніви, чи доцільно публікувати цю інформацію, називати справжні імена завербованих агентів, які дотепер не були відомі. Чи знали наші попередники, які від нас відійшли, члени Проводу обох організацій українських націоналістів, що роками у їхніх проводах сидів советський агент? Можна сумніватися, що вони про це знали чи будь-кого підозрювали. Тому все ж таки прийшов час, щоб завдяки польському Інституту ві пам'яті народої і авторів розглянутої дисертації М. Маєвському, котрий вперше більшість цих досі невідомих імен розсекретив, донести їх до відома української громади.

Каталог Українського Музею отримав престижну нагороду

Марія Ревакович

НЮ-ЙОРК. – Каталог виставки Українського Музею отримав престижну нагороду від асоціації „College Art Association“. Нагорода Альфреда Г. Бара молодшого для малих музеїв, бібліотек, колекцій та виставок за 2016 рік була присуджена Мирославі М. Мудрак і Тетяні Руденко, співкураторам і співредакторам каталогу „Інсценізація українського авангарду 1910-1920 років“, виготовленого для виставки під такою ж назвою, організованого Українським Музеєм в Нью-Йорку у співпраці з Музеєм театрального, музичного та кіномистецтва України в Києві. Виставка була показана в Українському Музеї 15 лютого-4 жовтня 2015 року.

Нагороду А. Г. Бара, мол. в ділянці музейництва було засновано 1980 року на честь директора Музею модерного мистецтва і вченого мистецтвознавця, що досліджував живопис періоду раннього ХХ ст. Цю нагороду признають за виняткової якості англomовний каталог з історії мистецтва, що опублікований під егідою музею, бібліотеки або якоїсь колекції. У 2009 році було засновано другу нагороду А. Г. Бара, спеціально для авторів каталогів, виготовлених малими музеями, бібліотеками, чи колекціями з річним бюджетом менше 10 млн. дол. Нагорода за 2016 рік обіймає каталоги, видані від 1 вересня 2014 року до 31 серпня 2015 року.

М. Мудрак прийняла нагороду журі також від імені Т. Руденко на церемонії, яку провадив президент управи асоціації ДеВітт Годфрі, що відбулася під час 104-ої щорічної конференції у Вашингтоні 3 лютого. На церемонії була присутня Ольга Іванова, радник з питань культури при Посольстві України в США, яка особисто вручила нагороду М. Мудрак.

Проф. М. Мудрак подякувала Асоціації і членам журі за визнання і використала момент, щоб вказати на ширше значення нагороди, особливо в часі конфлікту в Україні, коли країна намагається повернутися в напрямі західних цінностей. Вона заявила: „Можна навес-

Мирослава Мудрак

ти паралелі між 1920-ми роками, які обіймає наша виставка, і загрозою регресії від сьогоднішніх політичних сил. Тоді ціле покоління загинуло в сталінських чистках. Наша виставка, маючи за базу найбільшу збірку українського театрального дизайну в світі, намагалася вшанувати їхній неспійманий мистецький дух“.

М. Мудрак подякувала працівникам та Управ-

лі Українського Музею, особливо директорів Марії Шуст за їхні невтомні зусилля організувати якісні виставки, а також Лідії Лихач і її видавництву „Родовід“ за співпрацю у виданні каталогу.

У складі журі були Дейвід Дірінгер (голова) від „Бостон Атенеум“, Келлі Баум від Принстонського художнього музею; Елісон де Ліма Ірін від Художнього музею в Гюстоні; Пітер Стурмен від Каліфорнійського університету в Санта Барбара і Теер Толес від Метрополітального художнього музею. Вони наводили новаторські якості досліджень каталогу і підкреслювали його викривальне значення, особливо тому, що це видання насвітлює недостатньо вивчені, або й цілком зігноровані сторінки європейського модернізму.

Члени журі також визначили, що одним з досягнень авторів каталогу є те, що вони показали, що ті мистці, кінорежисери, танцюристи, сценографи, театральні режисери і дизайнери костюмів заслуговують на таку ж увагу, як їхні більш відомі колеги-авангардисти в Парижі, а чи представники російського авангарду. „Інсценізація українського авангарду 1910-1920 років“ становить зразкове видання, що показує, як досягти розуміння предмету через міждисциплінарний підхід і дослідження, котрі базуються на вивченні першоджерел і конкретної соціальної історії.

М. Мудрак є почесним професором у відділі мистецтвознавства при Державному університеті Огайо. Вона була куратором багатьох виставок і в її доробку є декілька книжок, в тому числі каталог виставки в Українському Музеї „Борис Косарев. Модерністський Харків 1915-1931“ („Родовід“, 2011). Вона вивчає модернізм у Східній Європі та в колишньому СРСР у пов'язанні з філософськими та стилістичними течіями на Заході.

Т. Руденко є головним зберігачем Музею театрального, музичного та кіномистецтва України в Києві. Серед її інших публікацій є альбом про Анатолія Петрицького (у співавторстві з Тарасом Лозинським) „Анатоль Петрицький. Театральні строї та декорації зі збірки Музею театрального, музичного та кіномистецтва України“ (2012).

SAVE THE DATE

БЛАГОДІЙНИЙ БЕНКЕТ НА ПІДТРИМКУ УКУ

15 травня 2016 р., 1-ша год. п.п.

THE MANOR

111 PROSPECT AVENUE • WEST ORANGE, NEW JERSEY

Др. Борис Лушняк

Проф. Ярослав Грицак

Нове покоління для нової України

Ukrainian Catholic Education Foundation

For additional information: www.ucef.org

The Ukrainian National Association
will sponsor a

Petrykivka Workshop

by artist Natalia Lyubytska

in support of the Arts, Culture and Education (ACE) Committee of the UACCNJ

Friday, April 8, 2016, at 7pm

At the Ukrainian American Cultural Center of NJ
60C N. Jefferson Rd. Whippany, NJ 07981

*Enjoy five courses of small plates tastefully paired with wine
served during the workshop.*

Menu

First Course

"Goi Cuon" pan-asian rolls
with shrimp and pork
with peanut dipping sauce

Second Course

Roasted vegetable terrine
with a pesto sauce

Third Course

Shredded short rib
on a polenta cake

Fourth Course

Poached salmon pinwheel
with dill sauce

Fifth course

Tiramisu

Donation: \$30 towards the Arts, Cultural and
Educational events at UACCNJ

Pre-registration is required
because seating is limited

To register please call
the Ukrainian National Association
888-538-2833

The "Petrykivka" style of painting is a remarkable artistic phenomena of Ukrainian culture and a characteristic feature of Ukrainian decorative folk art. Besides great popularity in Ukraine, Petrykivka gained worldwide recognition in 2013, as it was included in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity by UNESCO.

**Майбутнє
своєї родини
забезпечте тепер**

**Отримайте більше
з УНСоюзом**

ДОВГОТРИВАЛІ АНУІТЕТИ

* Відсотки тільки
на перший рік
Всі пенсійні рати
підлягають змінам.
Дійсні не в усіх
штатах.

2.5%*
5-РІЧНИЙ

2.75%*
7-РІЧНИЙ

3%*
9-РІЧНИЙ

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС:

888-538-2833

- Без додаткових адміністративних оплат від продажу і збереження
- 10% можна вибрати без штрафу
- Мінімальна сума вкладки тільки \$1,000
- Довгострокове переривання контракту (вибір грошей) можливе за умов:
 - Поліса дотримується до кінця терміну
 - У випадку тяжкої недуги
 - Вимог старечого дому
 - Медичних видатків, пов'язаних з нещасними випадками

Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • Загальні інформації: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org • facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Перспектива нових...

(Закінчення зі стор. 1)

такими словами: „Нагородами не вирішити завдань, які стоять перед нами. Нам потрібні кіборги в політиці. Україну врятують тільки ті, кому будуть ставити пам'ятники після смерті, а не ті, хто будує собі золоті пам'ятники при житті. Чому наші очільники обирають особисте перед державним? Де зміни в країні?“

Ця громадянська чесність і мужність була негайно помічена й оцінена. Історик і публіцист Генадій Степанчук опублікував пристрасне, але й вповні логічне „Звернення до Святослава Вакарчука“:

„...Об'єднати всі реформаторські сили і створити потужний політичний інструмент, який забезпечить проведення швидких, ефективних реформ, навіть у випадку опору і саботажу чинної влади – це єдиний шлях до справжнього успіху.

Але для цього потрібен об'єднуючий центр, потрібен пра-

пор. Вам, Святославе, під силу стати таким прапором. Вас знають. Вам повірять. За Вами підуть ті, хто і далі буде боротися проти Системи, а не проти прізвиськ...

Немає жодного сенсу створювати чергову партію. Натомість є величезна потреба у створенні першої української повноцінної політичної сили...

У Вас є риси і якості, які здатні забезпечити успішне рішення цього складного завдання. Ви довели, що Вас не цікавить політична кар'єра. Це означає, що у разі Вашої участі нова політична сила буде орієнтована на досягнення програмних цілей, а не „проштовхування“ у владу вождя...

Ви не зможете уникнути політики. Якщо Ви не зробите цього зараз – потім доведеться робити це на барикадах. Тільки цього разу будуть барикади з гранатами і автоматами...

Керівника всесвітньо відомого вокального гурту „Океан Ельзи“ справді не цікавить політич-

на кар'єра. У 2006 році його обрали депутатом Верховної Ради, але невдовзі С. Вакарчук зрікся мандату, бо не міг перебувати в такому щоденому політичному бруді. Служив любій Україні, й дуже успішно, геніальними піснями, що тепер їх знає майже весь світ, і також своїм благодійним Фондом „Люди майбутнього“. Одначе, архичутливий до своєї країни і свого народу він, мабуть, відчував, що цього замало. Тому минулого року був учасником провідницької програми „Yale World Fellows-2015“ в Єйльському університеті США. Отже, виглядає дуже відповідною кандидатурою на одного з майбутніх провідників України.

Ще одне перспективне ім'я – Надія Савченко. Сучасна героїня нашого народу, 34-річна військова летунка, старший лейтенант Збройних сил України, ветеран війни в Іраку, депутат Верховної Ради і делегат Парляментської Асамблеї Ради Європи і – в'язень путінської тюрми, жертва російського

шовінізму. Мужність цієї українки вражає весь людський світ. Якщо вона вийде живою з кремлівського судилища, Україна в її особі дістане величезну енергію для прориву у майбутнє.

Припускаємо, що у великій політиці ще може з користю для України проявити себе колишній Голова Служби безпеки Валентин Наливайченко. В кожному разі, зробити таке припущення дозволяє недавній (з 12 лютого) текст „Заклику до нації“, підписаний В. Наливайченко і Юлією Тимошенко. Це, власне, плян докорінної перебудови Української держави – через заснування Громадської Національної Асамблеї і через новий проект Конституції, винесений на всенародне обговорення.

Якщо ця Асамблея як інтегральне середовище всіх прогресивних українських сил запропонує ясну стратегію розвитку України, то нові діячі, готові до цієї праці, з'являться вже не одиницями, а сотнями і тисячами.

Той, хто міг би...

(Закінчення зі стор. 2)

економічної політики“ змусить втриматися і відновити запас міцності, як 100 років тому.

Цього разу Україна почне відроджуватися, як радянська Росія з 1921 до початку 1930-их років часів „НЕПу“. Економіка пожвавиться і забезпечить ріст ділової активності. Її супроводжуватиме зростання промислового виробництва та інвестицій, підвищення доходів – особистих і корпоративних. Найяскравішою ознакою стане збільшення платоспроможного попиту.

У більшовиків все скінчилося масовими репресіями. Сьогодні ніхто не збирається відстрілювати незгодних. Олігархам поставлений ультиматум: з нами чи проти нас? Невідомо, скільки з них нададуть перевагу Лазурному берегові і переслідуванню спецслужб, а скільки залишаться вдома і поверне вкрадені активи. Та іншого вибору не буде.

Найболючіша тема у виході з кризи – війна: у ХХ ст. – в союзі з сталінською Росією, у ХХІ – проти неосталінської Росії. Тепер перемоги можна досягти, лише залучивши одних союзників з Другої світової війни проти інших, тепер уже колишніх.

Зрозуміло, що Донбас і Крим повернуться в Україну. Не завдяки військовій силі, а мирним шляхом – через успіхи національної економіки. Але це станеться не завтра.

Наш поверховий огляд завершимо епохою соціалізму з купою невикористаних можливостей. Напрошуються крамольні порівняння застою з загальнополітичним і економічним розслабленням після відновлення незалежності. І тут, і там – втрачений час після запаморочення від успіхів. Програне десятиліття. На підтвердження цих паралелей наве-

ду кілька думок експертів світового рівня, чії прогнози ґрунтуються на багатому життєвому досвіді.

У 2002 році у Вашингтоні ми спілкувалися зі Збігневим Бжезінським, экс-секретарем Ради національної безпеки в адміністрації Президента Джими Картера. Розмова тривала навколо двосторонньої кризи після, начебто, продажу Україною до Іраку „колючуг“ (радарних систем раннього оповіщення).

Відомий аналітик спрогнозував черговий внутрішній конфлікт в Україні. І зауважив: „Гідність сама по собі дуже важлива. Але вона завжди повинна спиратися, насамперед, на взаємоповагу і довіру“.

Справді, саме цього нам бракує найбільше. У 2003 році в Тбілісі в розмові з Михайлом Саакашвілі під час „Революції троянд“ перспективи України вже мали чіткіший вигляд. Він припускав, що нас теж очікує „кольорова“ революція. Пам'ятаю свій скептицизм: „Це далеко від реалій в Україні – без розуміння, що таке „кучмізм“ з „червоними директорами“ і „темниками“ для меді“.

У 2004 році на Майдані у мене було відчуття пережитого – все розвивалося саме так, як припускав М. Саакашвілі. Не всі його слова були пророчими, але всі вони мали рацію. Він шкодував: „Якби ми об'єдналися на чолі з Україною, то могли дати гідну відсіч агресивному сусідові“.

Де подівся і чому не спрацював тоді наш інстинкт самозбереження?

Зміни влади неминуче несуть за собою реформи в економіці. Але вони не обов'язково стосуються демократичних процесів. І ось – підтвердження цьому.

У 2005 році до Варшави я приїхав на інтерв'ю до Л. Бальцеровича, тодішнього голови Центробанку Польщі. В останній момент прес-служба вибачилася й повідомила, що він прибуває з Гааги, але за кілька годин відлітає у Рим.

Втративши надію, я приїхав до друзів з газети „Газети Виборчої“. Ті зв'язалися з Л. Бальцеровичем, і – диво! – я почув: „Лешек чекає на тебе, але у нього всього півгодини“.

Нова демократична влада в Польщі йшла назустріч незалежним медіа, не бажаючи псувати

репутацію. Навіть за умов переходного періоду преса мала колосальний вплив, а роль суспільних інституцій щодня зростала. Так міцніла громадська думка – єдина справжня протидія для будь-якої влади у суспільстві.

Ця зустріч з Л. Бальцеровичем розставила крапки над „і“. На його думку, у 2005 році Україна перебувала у вигіднішій позиції, ніж Польща в 1989 році, перед „шоковою терапією“.

За оцінкою Л. Бальцеровича, „українську економіку взагалі не можна назвати типовою пострадянською, бо рівень її розвитку вищий, тому у неї було більше шансів для проривів“.

Вчитаймося в його інтерв'ю десятилітньої давнини, яке зберігає всю свою актуальність:

„...Одного разу я збираюся приїхати до вашої країни, яку раніше вже відвідував. Сподіваюся, ваша влада скористається наданою можливістю прискорити реформи в суспільстві, необхідні для швидкого і стабільного економічного розвитку. Це безумовна основа для майбутнього успіху України. Без економічного зростання ви не зможете поліпшити життя людей, зміцнити геополітичні позиції країни. Економічно успішна країна має набагато більший вплив на міжнародній арені...“.

Якщо сьогодні 68-річний „батько польської шокової терапії“ дасть згоду очолити уряд України, а національна еліта виявить

політичну волю, то ми отримаємо реальний шанс на порятунок.

Тривалий час не буде відставок уряду – відбудеться мирне перезавантаження. Не буде позачергових парламентських виборів – переформатована коаліція законодавчо забезпечить реформи. Під високий професіоналізм Л. Бальцеровича міжнародні фінансові організації та стратегічні партнери підуть назустріч реформам й нададуть мільярдні кредити.

Попустить і Європу, яка не обмежиться маревом безвізового режиму, а підпише Угоду про Асоціацію. Особисті чесноти Л. Бальцеровича дозволять зосередитися на викоріненні корупції, проведенні децентралізації та завершенні війни.

Чи є в нас інша розумна альтернатива? Не думаю, що є. Але, принаймні, ніхто не повинен неприємно чіплятися за крісла і штовхати країну в прірву. Кожен має займатися своєю справою: солодким бізнесом, самоврядуванням у Вінниці, лекціями у Стенфорді.

У 1989 році Л. Бальцерович ще експериментував. Сучасні інформаційні технології дозволили б пройти цей шлях в два-три рази швидше – в Україні він зміг би рухатися вже протореним шляхом.

„Економічна правда“, 8 березня

Василь Зоря – незалежний український журналіст, Київ.

Фонд УКОФ передав...

(Закінчення зі стор. 8)

ціятиви. Херсонсько-Таврійська єпархія Української Православної Церкви Київського Патріархату навчала 100 підлітків, серед яких були діти учасників війни і діти вулиці, про історію України, а також організувала для них відпочинок.

Парафія Покрови Пресвятої Богородиці у селі Вільче Харківської області провела 20-тижневі класи з мистецької терапії для дітей переселенців, вихованців державних сиrotинців та інших потребуючих дітей.

„Ми вдячні Фондові Джинджер УКОФ за підтримку програ-

ми наставництва для дітей воїнів, – сказала Маріанна Каспрішин-Білик, координатор ще однієї програми, яку спонзорує фонд. – Вона дає можливість залучати молодь до діяльності у цей складний час та розвивати їхнє бачення, як допомагати і у теперішніх обставинах“.

Основним завданням УКОФ є збирати фонди на підтримку студентів та діяльності Українського Католицького Університету у Львові. Детальнішу інформацію можна отримати на сторінці www.ucef.org, а також телефоном 773-235-8462 або написавши до УКОФ на адресу: UCEF, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL, 60622.

Переклад: Юлія Комар

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Тел.: (212) 473-3550

**KEEP
CALM
AND
OPEN A
SHARE CERTIFICATE (CD)**

10_{mo.} 1.25%_{APY*}	17_{mo.} 1.50%_{APY*}	60_{mo.} 2.50%_{APY*}
--	--	--

Terms and Conditions:

*APY = Annual Percentage Yield. A penalty may be imposed for early withdrawals. Rates are subject to change without notice. Share Certificate rates accurate as of 03/01/2016. Must be member or sign-up for membership in the USFCU to qualify. New memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location).

215.725.4430 Main Office

Contact Us

267.351.4021 Somerton Branch

*Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!*

Інтернет: www.sumafcu.org

**Завантажте наш мобільний додаток
для зручності контролю за рахунками!**

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

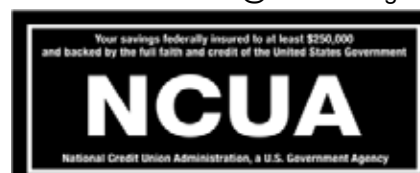
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Easter Greetings! Христос Воскрес!

*Wishing a Happy Easter to All Donors and Friends!
Thank you for your support.
Щиро дякуємо за постійну підтримку!*

National University of Kyiv Mohyla Academy
and Kyiv Mohyla Foundation of America

P.O. Box 46009, Chicago, IL 60646
Tel.: 773-490-9797
E-mail: mail@kmfoundation.org, www.kmfoundation.org

Photo credit: Tanya D'Avignon with permission

KMF is registered in the USA as a 501(c)(3) non profit organization. Your donation is fully tax deductible as permitted by law.

Рада Директорів, Управа та працівники

Федеральної Кредитової Кооперативи
Самопоміч - Нью Йорк

*Вітають своє членство, приятелів та весь
український народ та бажають всім*

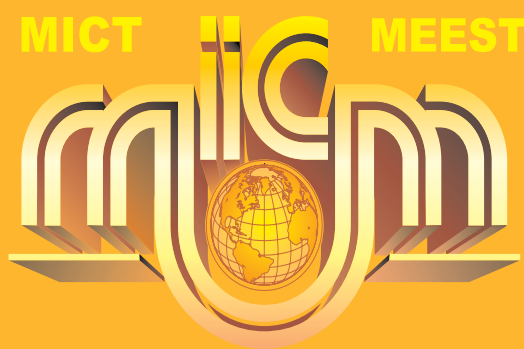
Радісних Великодніх Свят!

Христос Воскрес - Воістину Воскрес!

**SELF RELIANCE NEW YORK
FEDERAL CREDIT UNION**

NYC - KERHONKSON - UNIONDALE - ASTORIA - LINDENHURST

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Корпорація «МІСТ»

вітає

всіх своїх клієнтів та їхні родини,
українську громаду в Америці та весь
український народ зі світлим Празником

Христового Воскресіння!

Щастя, Радості, Здоров'я, Любові і Злагоди
Хай сповняться усі надії та сподівання!

Христос Воскрес!

Веселих свят

Воскресіння Христового

родині, приятелям і знайомим

бажають

Андрій Гавданович з родиною

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З радісним Святком

Воскресіння Христового

сердечно вітаємо

Рідних, Приятелів і Знайомих.

**НЕОНІЛЯ СОХАН
і син ТАРАС**

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Радісних свят

Воскресіння Христового

бажає

**родина Пужик
- Богдан, Богданна
і Александер**

Веселих та Щасливих Свят

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

Рідні, Приятелям і Знайомим по обох боках океану

бажають

**ЛЮБА ЛАПИЧАК-ЛЕСЬКО
і МИХАІЛ ЛЕСЬКО**

Веселих Свят

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ

бажають

ЛЮБА і ЯРОСЛАВ ФЕДУНИ з родиною

Веселих Свят

Воскресіння Христового

родині, приятелям
і знайомим

бажають

**д-р Юрій і Христя Демидович,
д-р Леся Демидович**

Радісних Свят

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

бажаю

родині, приятелям,
членам Головного Уряду,
як також працівникам
Українського Народного Союзу
та видавництва „Свобода”
і The Ukrainian Weekly.

УЛЯНА ДЯЧУК

Радісних Свят

Воскресіння Христового

б а ж а є

родині і приятелям

Маруся Крамаренко

д-р МАРТА ЛОПАТИНСЬКА

вітає

Родину, Приятелів і Пацієнтів

із Світлим Празником

Воскресіння Христового

Eyecare MD of New Jersey
261 James St., Suite 2D
Morristown, NJ 07960
(973) 984-3937

**Радісних Свят
Воскресіння Христового**

Родині, Приятелям і Знайомим

бажають

АННА і СТЕФАН МАКУХИ

*Щирі побажання радісних і щасливих свят
Воскресіння Христового!*

Вже понад 56 роки...

немає музики без...

(973) 736-5609

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

вітає своїх членів, друзів і прихильників по світу розсіяних

З ВЕЛИКОДНЕМ

та бажає злагоди, миру і світлої радості в ці величаві святкові дні

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

управа УВАН

Щирі Вітання

з нагоди свят

Воскресіння Христового

родині, приятелям і пацієнтам

засилають

д-р Петро Ленчур

і

д-р Рута Чолган-Ленчур

з родиною

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**Greetings
and
Best Wishes
for a
Blessed Easter**

Христос Воскрес!

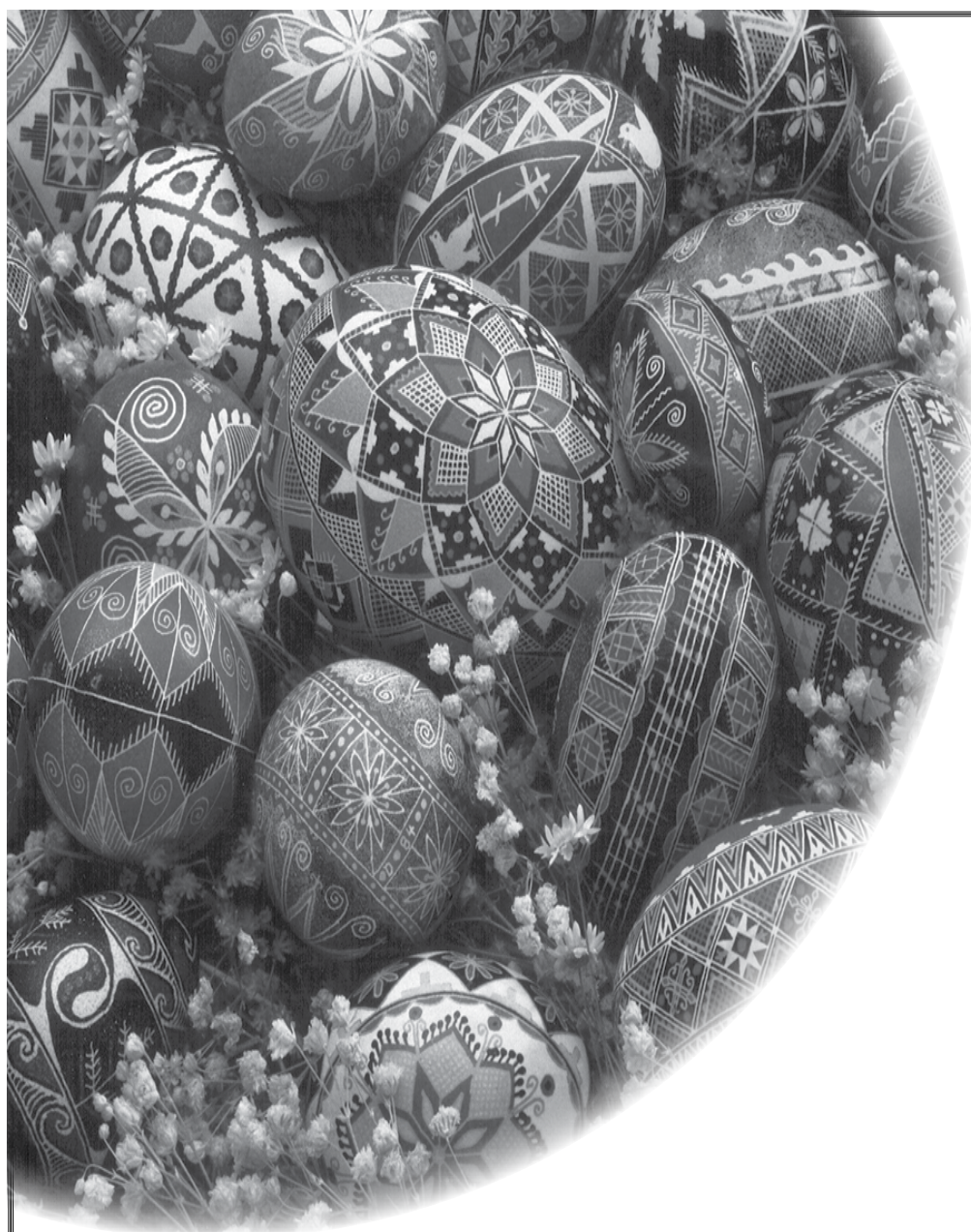
**Yaroslav i Karen Chelak
Moye Handling Systems, Inc**

39 Rt 206 Box 785

Somerville, NJ 08876

908/526-5010 • f 908/707-1686

www.hoistdepot.com

Союз Українок Америки

*Вітає своїх членок,
жертводавців та всіх людей доброї волі
З Великродними Святами!*

Христос Воскрес!

*Закликаємо Вас до нас,
щоб разом сповняти місію СУА
у збереженні правдивої української історії, культури та звичаїв,
та разом з нами помагати нашим Героям та їх родинам.*

Запрошуємо познайомитися з нами!
www.unwla.org
Find us on

5-ий КУРІНЬ УПС і 23-ій КУРІНЬ УСП

З нагоди

**Світлого Празника
Воскресіння Христового**

вітає

Блаженнішого Емеритованого, Верховного Архієпископа та Митрополита Києво-Галицького Української Греко-Католицької Церкви **КАРДИНАЛА ЛЮБОМИРА ГУЗАРА**, о. Ректора Андрія Чировського, о. Лева Голдейда, члена Курії ЧСВВ, о. Івана Хміля в Україні та всю Братію славного Загону „Червона Калина“ з їхніми Родинами в діаспорі та в Україні.

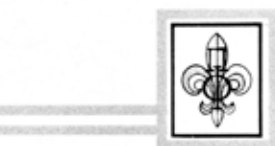

Вітаємо Шановних Дружин і Родини наших покійних Братчиків нашим традиційним „Христос Воскрес“ та бажаємо всім кріпкого здоров'я, радості і всіх Божих ласк

Рівно ж вітаємо Начального Пластуна, пл. сен. Любомира Романкова та весь Пластовий Провід!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

**Генеральна Старшина
Пластового Загону „Червона Калина“**

Plast Foundation, Inc.

144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

З нагоди

**СВІТЛОГО ПРАЗНИКА
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО**

щиро вітаємо

*СВОЇХ ЧЛЕНІВ, УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ, а зокрема
НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА, ПЛАСТОВІ ПРОВОДИ,
УПРАВУ ПЛАСТ-ПРИЯТУ, ВСІХ ФУНДАТОРІВ,
ДОБРОДІЇВ та ЖЕРТВОДАВЦІВ*

**ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!**

**ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ
ФУНДАЦІЇ В НЬО-ЙОРКУ**

**ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА
ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО
ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)**

вітає

*все своє членство, братні організації
та всю українську громаду*

з величним Святом

Христового Воскресіння

**Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!**

СЛАВА УКРАЇНІ - ГЕРОЯМ СЛАВА!

*Животворною рукою Життєдавець – Христос
Бог, воскресив з темних безодень всіх померлих і
подав воскресіння людському роду. Він бо всіх
Спаситель, воскресіння, життя і Бог усіх.*

(Глас 6)

Релігійне Товариство українців католиків “Свята Софія” ЗСА

**вітає усю українську громаду зі світлим
Торжеством Воскресіння Господнього!**

Звістка радісна лунає!
Світ Ісуса величає
Великоднім дзвоном, співом,
Чистим серцем – повним віри,
Ясних, добрих сподівань!
Великодніх Вам світань!

St. Sophia Religious Association
7911 Whitewood Rd.,
Elkins Park PA 19027
215-635-1555

email: st.sophiara@yahoo.com
http://stsophia.us
https://www.facebook.com/stsophiausa

З радісними святами Воскресіння Христового УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

щиро вітає

**Ієрархів Українських Церков, Провід Світового
Конгресу Українців, управи наших складових
організацій, управи і членство відділів УККА та
весь український нарід на рідних землях і в діаспорі.
Всім Вам бажаємо радісних Свят
Воскресіння Христового!**

**Ми молимося, щоб Воскреслий Христос подав нашим
братом і сестрам в Україні силу і мудрість вистояти
в єдності, щоб протиставитися тим, що загрожують
свободі і територіальній цілісності України!**

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

вітає щирим

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**ВСЕЧЕСНЕ ДУХОВЕНСТВО
УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ,
УПРАВИ ТА ЧЛЕНСТВО ВСІХ
УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
І ВСІХ СВОЇХ ЧЛЕНІВ, ПРИЯТЕЛІВ
ТА ЛАСКАВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ.**

2 East 79th Sreet, New York, NY 10075
www.ukrainianinstitute.org

З нагоди Христового Воскресіння

**Екзекутива та Рада Директорів
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету**

*шле щирий привіт і святочні побажання Ієрархам
і духовенству Українських Церков, нашим добродіям
і жертводавцям, членам ЗУАДК-у і всім нашим
братом і сестрам по цілому світі.
Нехай Всемогучий Господь обдарує всіх щедрими ласками.*

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Екзекутива ЗУАДК-у

United Ukrainian American Relief Committee, Inc.
1206 Cottman Ave, Philadelphia, PA 19111
Tel. 215-728-1630 • Fax. 215-728-1631
e-mail: uuarc@verizon.net • web site: www.uuarc.org

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Щирі побажання

ВЕСЕЛИХ

І ЩАСЛИВИХ СВЯТ

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО!

**ЮЛІАН І МАРІЯ
БАЧИНСЬКІ**

ВЛАСНИКИ

EAST VILLAGE MEAT MARKET, INC.

139 SECOND AVENUE (bet. 8 & 9 Streets)
NEW YORK CITY

Tel.: (212) 228-5590

**Зі Світлим Празником
Христового Воскресіння**

*засилаємо найкращі вітання
усім нашим членам,
активним спортсменам УСЦАК,
НОК та спортсменам України.*

Христос Воскрес!

Управа УСВТ Чорноморська Січ

**Український Хор „Думка“
в Нью-Йорку**

бажає

Веселих Свят Воскресіння Христового

*дорогому членству та українській громаді,
і при цій нагоді складає щире подяку
за довголітню підтримку і співпрацю.*

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**СТАНИЧНА СТАРШИНА
ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ
В НЬЮ-Йорку**

бажає

**УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ, ПЛАСТОВІЙ ФУНДАЦІЇ,
СВОЇМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА УСІМ ПЛАСТУНАМ
І ПРИЯТЕЛЯМ ПЛАСТУ**

**РАДІСНОГО СВЯТА
ВОСКРЕСІННЯ
ХРИСТОВОГО**

ШКІЛЬНА РАДА при УККА

бажає

всій українській громаді

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ**

*Просимо не забувати про потреби
українського шкільництва.*

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

КРАЙОВА УПРАВА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ

бажає

*Ієрархам Українських Церков, Світовій Управі СУМ,
всім Управам Осередків та Булавам Відділів Юнацтва СУМ,
членам і прихильникам та
Українському Народові в Україні і в діаспорі
мирних і радісних Великодніх Свят*

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

За Крайову Управу СУМ:

Юрій Микитин, Голова Мирон Приймак, Секретар

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО**

*бажають своїм членам, жертводавцям,
землякам в Україні і поза Україною*

**УПРАВА ТА АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ**

The Ukrainian Museum
222 East 6th Street, New York, NY 10003
Tel. 212-228-0110 Fax: 212-228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Web site: www.ukrainianmuseum.org

*Вітаємо
зі святом Воскресіння Христового!*

**Марійка Дупляк
з родиною**

COMPUTORPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012

973-574-8800

*Вже 43 роки обслуговуємо українську громаду в США:
друкуємо книжки, журнали, канцелярські друки, візитівки та запрошення.*

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“**
у Клівленді, Огайо
з нагоди

СВІТЛОГО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ
в і т а є

Український народ у вільній Україні, Ієрархів і Духовенство Українських Церков, Проводи українських організацій в Україні та в діаспорі, Українську світову Кооперативну Радугу та Централю Українських Кооперативів Америки, всіх своїх членів та все українське громадянство.

**БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!**

Дирекція, Комітети й Ппацівники

*Христос
Воскрес!*

*Прийміть щирі вітання
та сердечні побажання
з нагоди
Великодніх свят!*

Christ has Risen!

UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

MAIN OFFICE: ROCHESTER NY

ALBANY NY • AMHERST NY • BOSTON MA • BUFFALO NY
CLEVELAND OH • PORTLAND OR • SACRAMENTO CA
SEATTLE WA • SYRACUSE NY • VANCOUVER WA • WEBSTER NY

www.rufcu.org 877-968-7828 Federally insured by NCUA

UKRFCU
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

*Найщиріші
вітання зі святом*

**Воскресіння
Христового!**

Main Office • 1729 Cottman Ave., Philadelphia PA 19111 • (215) 725-4430
www.ukrfcu.com • facebook.com/UKRFCU

**Федеральна
Кредитова
Кооператива**

СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!
Інтернет: www.sumafcu.org

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА
в ЙОНКЕРСІ, Н.Й.

разом зі своїми філіями
вітає

всіх своїх шановних членів, приятелів та
українську громаду в Йонкерсі, Н. Й., Спрінг Валі, Н. Й.,
Стемфордї, Кон., Нью-Гейвені, Кон. та околицях
з радісним святом

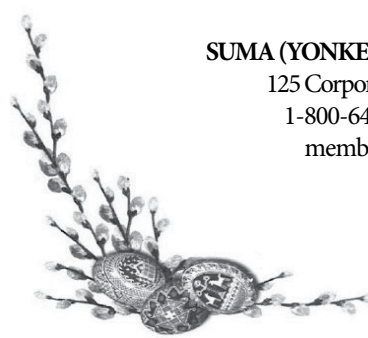
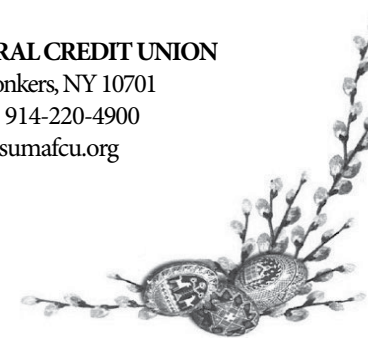
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ!

Бажаємо усім доброго здоров'я, миру і спокою,
успіхів у житті та праці на добро українського народу.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Члени Дирекції, комісії та працівники
Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

SUMA (YONKERS) FEDERAL CREDIT UNION
125 Corporate Blvd, Yonkers, NY 10701
1-800-644-SUMA • 914-220-4900
memberservice@sumafcu.org

Український Американський Культурний Центр Нью-Джерсі

60 North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981

бажає

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

членам, гостям та прихильникам нашої
установи та всій українській громаді.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ЩИРОСЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ

РАДІСНИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

для української громади

засилає

DNIPRO LLC

Тел.: 908 241-2190 888 336-4776

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО**

– бажає –

Українській громаді

ЛИТВІН І ЛИТВІН

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

Theodore M. Lytwyn, Manager
License #3212

UNION FUNERAL HOME

1600 Styuvesant Ave. (corner of Stanley Terr.)

Union, NJ 07083 • Tel.: 908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

Веселих та Щасливих Свят Воскресіння Христового

РОДИНІ, ДРУЗЯМ і ВСІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ

щиро бажає

МИХАЙЛО СТАЩИШИН з родиною

власник фірми

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

2200 Route 10 West, Suite 109, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973 538-3888 • Fax: 973 538-3899

Будьмо ближче до України!

Ресторан „ВЕСЕЛКА“

вітає

всіх Приятелів і Гостей

із світлим празником Воскресіння Христового.

Впородовж 60 років ми пригощали наших клієнтів
найсмачнішими традиційними українськими стравами.
Якщо не зможете відвідати Україну, відвідайте нас в нью-
йоркському „East Village“, покуштуйте наших страв та
захоплюйтесь минулим і сучасним нашої околиці.

Чекаємо на Вас!

Традиційні українські страви
в центрі „East Village“

Veselka Restaurant

144 2nd Avenue, New York, NY 10003

212-228-9682 F 212-505-6950

www.veselka.com

twitter @veselkanyc

instagram #veselkanyc

facebook /veselkanyc

Управа Українського Музею
має шану запросити Вас на

СВЯТКОВЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 40-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

в неділю, 17-го квітня, 2016 р.
1-5 год. по пол.

Tavern on the Green
67th Street & Central Park West
New York, NY 10023

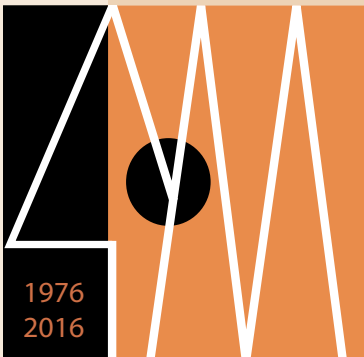
175 дол. від особи
Коктейл – 1 год. • Полуденок – 2 год.

Музика
Одарка Полянська Стокерт, арфа

Ведуча програмою
Ксеня Ференцевич

Весь дохід призначений на Український
Музей. Датки можна відтягнути від
податків за правилами закону.

Просимо ласкаво відповісти до 3-го квітня
212-228-0110

СПОНСОРИ
Оксана Байко
Лідія Гайдучок
проф. Рената
Голод і проф.
Олег Третяк
Алла і проф.
Ярослав
Лешки
Олександра і д-р
Ігор Савчуки
Люба Фірчук

BEST OF UKRAINE

11 Day All Inclusive Escorted Tour
KYIV, KAMIANETS PODILSKYJ, YAREMCHE, LVIV
Plus: Dnister Riverboat Cruise, Chernivtsi, Ivano Frankivsk, Kolomyja
Optional pre tour Baturyn-Chernyiv Exc
Dates: July 14 -24, 2016 and Aug 11 - 21, 2016

✈ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - scope@scopetravel.com

AUTUMN IN UKRAINE

13 Day All Inclusive Escorted Tour
KYIV, LVIV, YAREMCHE, KAMIANETS PODILSKY, TERNOPIL
Plus: Ivano Frankivsk, Chernivtsi, Zarvanytsia, Dnister
Riverboat Cruise, Bakota Monastery, Kytajhorod
Date: September 8 - 20, 2016

✈ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - scope@scopetravel.com

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolana@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на автовокзал.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

MINI UKRAINE

8 Day All Inclusive Escorted Tour
KYIV and LVIV
Dates: July 14 - 21, 2016 and Aug 11 - 18, 2016

✈ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - scope@scopetravel.com

UKRAINE ON A BUDGET ... for the young at heart!!!

Date: June 24 - July 8, 2016
15 Day all inclusive \$1690
KYIV, KAMIANETS PODILSKY, YAREMCHE, LVIV
Plus: Kaniv, Dnister River Water Rafting, Zarvanytsia,
Rohatyn, Yaremche, Bukovel Ski lift ride,
Climb Hoverla Mt., Verkhovyna, Kolomyja

✈ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - 215 635 1910 - scope@scopetravel.com

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ЮРІЙ СИМЧИК
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
YURIY SYMCZYK
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: symczyk@unamember.com

**LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.**

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002

**Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.**
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040
---	---	---

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГІ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Марія Митрович жила для України

Микола Галів

Марія Столяр-Митрович 30 грудня 2015 року перенеслась, після інсульту, у Божу вічність, у Франції. Вона належала до покоління 1920-их років, яке росло і формувалося на ідеях українського націоналізму у час, коли Україна була роздerta багатьма окупантами.

М. Столяр народилася 22 травня 1927 року у родині о. Теодора і Ольги Олексин-Столяр, яких Бог нагородив трьома доньками: Ліда (Лугова) живе у Канаді, Галина загинула у тюрмі Берліну 1942 року і Марія, яка середню освіту здобула у Львові. Вже в гімназійні роки стала членкою Юнацтва ОУН.

У 1943 році поступила на студії медицини і водночас брала активну участь в ОУН. З рамені ОУН була вислана до Відня. На жаль, по дорозі її перехопила поліція і заслала на примусову працю до Німеччини. Згодом потаємно вона покинула місце праці і таки дісталася до Відня, де, як студентка медицини, улаштувалася на працю у д-ра Зищука і займалась висиланням ліків через Словаччину в Україну.

Після Другої світової війни, у 1946 році, одержала стипендію на студії у Льежі, Бельгія. Продовжила студії медицини у Парижі в 1952-1954 роках. Водночас брала активну участь у студентському житті і деякий була головою студентської громади Парижу. Співпрацювала з журналом Товариства Української Студіючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) „Фенікс“, який виходив у Мюнхені. Головним редактором

був Василь Маркус, автор цих рядків – адміністратором і коректором.

М. Столяр після одруження з відомим українським студентським і провідним громадсько-політичним діячем у Парижі д-ром філософії Кирилом Митровичем перервала студії, бо треба було займатися родинним життям. Водночас працювала, як медична асистентка. Подружжя мало трьох синів: Богдана, Мирона і Романа, яким дало родинне, релігійне, патріотичне виховання й освіту.

М. Митрович була членкою Товариства українських жінок, а згодом його головою. З цього форуму навела зв'язки з французькими і міжнародними жіночими організаціями. Брала участь у міжнародних жіночих конгресах і конференціях, де виступала з доповідями й інформувала про життя українських жінок та родин у підбільшовицькій дійсності і діаспорі. До кінця життя залишилась членкою ОУН і Середовища Української Головної Визвольної Ради.

Похоронні обряди М. Митрович завершив Владика Борис Гудзяк у сослуженні о. Михайла Романюка – настоятеля катедри св. Володимира Великого у Парижі. Під час похоронних Богослужень співали семінаристи з Івано-Франківської семінарії. М. Митрович поховали на цвинтарі в Антоні, де вона проживала.

Хай пам'ять про неї іде з роду в рід!

Нью-Йорк

Відійшла у вічність
св. п. Ніна Ільницька
вдова по св. п. Романові Ільницькому.

З великим жалем родина ділиться сумною вісткою, що 14 березня 2016 року, на 92 році життя відійшла у вічність св. п. Ніна Ільницька – наша найдорожча і незабутня Мама, Бабуна, Свекруха, Теща і Тета.

Покійна, з дому Ніна Козак, народилася в Здовбунові, на Волині. Присвятила своє життя сім'ї, громаді й Україні. Любила своїх дітей і внучок, спрямовуючи їм ласкаву увагу і передавши їм свій великий життєвий досвід. Працювала в Німеччині й Америці в українських видавництвах і суспільних організаціях. Її останні роки праці були пов'язані з виданством „Пролог“ і журналом „Сучасність“. Тісно співпрацювала зі Студією мистецького слова Лідії Крушельницької та з Пластовою станицею в Нью-Йорку. Під її редакцією вийшов ряд книжок і збірників. Ніни не стало серед нас, але в серцях рідних та близьких вона залишається життєрадісною, щедрою, сильною та відважною людиною. Нехай Господь дарує їй Царство Небесне.

Вічна їй пам'ять!

У глибокому смутку залишилися:
дочка і син – Уляна й Олег Ільницькі
невістка – Наталія Пилип'юк
зять – Рей Стаббелбайн
внучки – Ніна і Віка Стаббелбайн
племінниці – Марійка Шуст, Оксана Крушельницька з чоловіком Любомиром та синами Павлом і Марком Крушельницькими.

Похорон відбудеться в п'ятницю, 18 березня 2016 року, о годині 11-ій ранку в St. Andrew Memorial Church, 280 Main St., S. Bound Brook, NJ.

Замість квітів на могилу, родина просить складати пожертви на Український музей в Нью-Йорку.

Ділимося сумною вісткою,
що 7 січня 2016 року, на 88-му році
життя, в Бостоні, Масс., відійшов увічність
наш дорогий Чоловік, Тато та Дідусь

св. п.

Володимир Гетьманський

нар. 9 лютого 1927 року у Зборові, Тернопільська обл.

член Братства Кол. Вояків 1-ої Української Дивізії, Української
Національної Армії,
колишній Секретар Українського Народного Союзу, Відділ 374,
колишній Голова Церковного Комітету церкви Христа Царя,
колишній Голова Видділу СУМ в Бостоні.

У глибокому смутку залишилися:

дружин - Юлія
донька - Володимира Катерина
син - Богдан Андрій з дружиною Ванесою
внуки - Андрея, Катруся і Юлія

Вічна Йому пам'ять!

В першу болючу річницю відходу
у вічність нашої найдорожчої
Доні, Сестри і Тети

св. п.

Софії Мартинець

будуть відправлені служби Божі в:

- Церкві св. Івана Хрестителя, Whippany, NJ,
1 квітня 2016 року о год. 7:45 ранку
- Церкві св. Івана Хрестителя, Newark, NJ,
2 квітня 2016 року о год. 7:45 ранку
- Церкві св. Володимира, Glen Spey, NY,
3 квітня 2016 року о год. 12:00 пол.

Щира подяка рідним, приятелям і знайомим за співчуття,
квіти, Служби Божі та пожертви на добродійні цілі
з яких передано \$2,755.

Вічна їй пам'ять!

З глибоким жалем і смутком ділимося
сумною вісткою з рідними, приятелями і
знайомими, що 11 лютого 2016 р. відійшла
у вічність дорога та незабутня
Мама, Бабця та Прабабця

св. п.

СТЕПАНІЯ РІЙ

нар. 23 червня 1926 р. в селі Себрів, Тернопільська обл.

ПАНАХИДА була відправлена у неділю, 14 лютого 2016 р.,
в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 15 лютого 2016 р.,
в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку,
Н. Дж., а відтак на українському цвинтарі св. Духа, Campbell Hall, N.Y.

У глибокому смутку залишились:

син - ЄВГЕН
внук - ІВАН РІЙ
правнучка - АЛИСА
правнук - ІВАН

та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 9 січня 2016 року,
відійшов у вічність найдорожчий Чоловік, Батько і Стрийко

св. п.

Мирон Наваринський

нар. 6 листопада 1926 року в Бережанах, Україна.

Панахида була відправлена у вівторок, 12 січня 2016 року,
в похоронному заведенні.

Похоронні відправи відбулися в середу, 13 січня, в Українській
католицькій церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт-
Порті, Флориди.

У смутку залишилися

дружина - Марія
дочка - Уляна з чоловіком Андрієм
син - Орест
ближча і дальша родина в США, Канаді й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями,
друзями та знайомими, що у вечорі, 1 березня
2016 року, на 84-му році життя упокоїлася в Бозі
по короткій але тяжкій недугі наша найдорожча
Мама, Баба, Сестра і Тета

св. п. Анастасія Гірняк

з дому Смертюк

вдова по св. п. Миронові, мама св. п. Юрка

У глибокому смутку залишилися:

донька - Оля Самокіш з чоловіком Романом
сестри - Ірена Колодій з родиною
- Ганя Клоків з родиною
внуки - Роман Самокіш
- Оксана Самокіш

родина св.п. брата Івана Смертюка
ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Панахида була відправлена в неділю, 6 березня 2016 року,
в похоронному заведенні Петра Яреми у Нью-Йорку.

Похоронні відправи відбулися 7 березня в церкві св. Юра
в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Нехай наші молитви за упокій душі св. п. Анастасії допоможуть
відкрити Ворота у Царство Небесне.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 25 лютого
2016 року відійшов у вічність
на 98 році життя

св. п.

д-р Зеновій Стельмах

народжений 1 вересня 1918 року
в Золотниках, Підгаєччина.

Прибувши до США доповнив свою освіту докторатом (Ph.D.) в
Мишигенському Стейтовому Університеті в Ленсинг, Мишиген, в
1955 році. Викладав в Гайленд Парк Коледжу та інших 30 років. Був
активним членом церковних та світських організацій метрополії
Дітройту.

Залишив в глибокому жалю дружину Оксану, доньку Соню
з чоловіком Бред Кліфорд, сина Адріана та внуків Матея і Павла.

Похорон відбувся 29 лютого 2016 року в церкві Матері Божої
Неустаючої Помочі.

Вічная пам'ять!

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи” спомини і співчуття з
приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтриму-
вати видання тижневика жертвами на пресовий фонд!

Користайте тепер -
відсотки **НАЙНИЖЧІ** та умови на моргеджах вигідні!
Звертайтеся до Кредитівки Самопоміч Нью Йорк

3.60%*

**незмінний відсоток
25-ти річний термін**

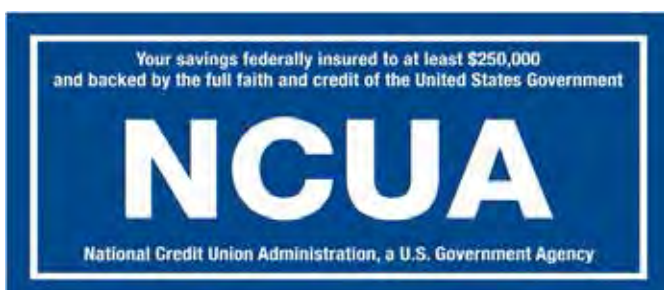
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне бюро: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636 ❖ **UNIONDALE:** 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097 ❖ **ASTORIA:** 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458 ❖ **LINDENHURST:** 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 300 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$5.06. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення.